

รายงานของผู้สอบบัญชีและงบการเงิน

ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

รายงานของผู้สอบบัญชี

เสนอ ผู้ถือหุ้นธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย

ความเห็นอย่างมีเงื่อนไข

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ตรวจสอบงบการเงินของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย ซึ่งประกอบด้วยงบแสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 งบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น และงบกระแสเงินสดสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน และหมายเหตุประกอบงบการเงิน รวมถึงหมายเหตุสรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเห็นว่า ยกเว้นผลกระทบของเรื่องที่ถูกกล่าวไว้ในวรรคเกณฑ์ในการแสดงความเห็นอย่างมีเงื่อนไข งบการเงินข้างต้นนี้แสดงฐานะการเงินของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 ผลการดำเนินงานและกระแสเงินสดสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน โดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

เกณฑ์ในการแสดงความเห็นอย่างมีเงื่อนไข

1) ตามหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 5.5 ธนาคารก้ำสารองส่วนเกินโดยได้กำหนดนโยบายบัญชีเกี่ยวกับการก้ำสารองส่วนเกิน โดยจะก้ำจากสินเชื่อจัดชั้นกล่าวถึงเป็นพิเศษที่อาจเสื่อมค่าลง (Possible Impaired Loans : PIL) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการก้ำสารองอย่างเพียงพอและสามารถรองรับความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น ธนาคารมีสารองส่วนเกินยกมา จำนวน 215.80 ล้านบาท ก้ำสารองส่วนเกินในไตรมาส 1 ปี 2561 จำนวน 120.35 ล้านบาท ไตรมาส 2 ปี 2561 จำนวน 64.11 ล้านบาท และไตรมาส 3 ปี 2561 จำนวน 95.71 ล้านบาท รวมก้ำสารองส่วนเกินเพิ่มขึ้นจำนวน 280.17 ล้านบาท ต่อมาในไตรมาส 4 ปี 2561 ธนาคารโอนกลับสารองส่วนเกินที่เคยตั้งไว้จำนวน 280.17 ล้านบาท และใช้สารองส่วนเกิน จำนวน 198.78 ล้านบาท มีผลให้ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 ธนาคารมีสารองส่วนเกินคงเหลือจำนวน 17.02 ล้านบาท แต่ธนาคารไม่ได้ก้ำสารองส่วนเกินเพิ่มให้ครบตามนโยบายบัญชีที่ธนาคารกำหนด ซึ่งหากธนาคารบันทึกสารองส่วนเกินให้เป็นไปตามนโยบายบัญชีที่ธนาคารกำหนด สารองส่วนเกิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 จะมีจำนวน 612.00 ล้านบาท และหนี้สูญ หนี้สงสัยจะสูญและขาดทุนจากการด้อยค่าในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 จะเพิ่มขึ้นด้วยจำนวนเดียวกัน

2) ตามหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 5.16.2 และข้อ 5.31.2 ธนาคารถูกธนาคารพาณิชย์แห่งหนึ่งยื่นฟ้องเป็นจำเลยในคดีผิดสัญญาตราสารอนุพันธ์ป้องกันความเสี่ยงด้านอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ (สัญญา CCS) และสัญญาป้องกันความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ย (สัญญา IRS) โดยมีทุนทรัพย์ตามฟ้องจำนวน 1,074.01 ล้านบาท และ

135.74 ล้านบาทหรือสหรัฐ ซึ่งศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง ต่อมาศาลอุทธรณ์พิพากษากลับให้ธนาคารชำระหนี้ รวมเงินต้นและดอกเบี้ยเป็นเงินประมาณ 6,500 ล้านบาท ซึ่งคดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลฎีกา ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 ธนาคารตั้งประมาณการหนี้สินสำหรับคดีดังกล่าวไว้แล้วจำนวน 2,194.04 ล้านบาท อย่างไรก็ตาม ในปัจจุบันผู้บริหารของธนาคารคาดว่าค่าเสียหายที่อาจเกิดขึ้นหากธนาคารต้องชำระเงินให้แก่โจทก์ไม่เกินจำนวน 3,000 ล้านบาท ซึ่งหากธนาคารตั้งประมาณการหนี้สินให้เป็นไปตามที่มาตรฐานการบัญชีกำหนด ประมาณการหนี้สินในงบแสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 จะเพิ่มขึ้นจำนวน 805.96 ล้านบาท และค่าใช้จ่ายตราสารอนุพันธ์ในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 จะเพิ่มขึ้นด้วยจำนวนเดียวกัน

จากผลกระทบในข้อ 1) และ 2) หากธนาคารปรับปรุงรายการให้ถูกต้องจะมีผลทำให้ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 สำรองส่วนเกินจะเพิ่มขึ้นจำนวน 594.98 ล้านบาท ประมาณการหนี้สินจะเพิ่มขึ้นจำนวน 805.96 ล้านบาท และผลการดำเนินงานสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 จะเปลี่ยนจากกำไรสุทธิจำนวน 19.67 ล้านบาท เป็นขาดทุนสุทธิจำนวน 1,381.27 ล้านบาท และขาดทุนสะสม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 จะเพิ่มขึ้นด้วยจำนวนเดียวกัน

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ปฏิบัติงานตรวจสอบตามมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินและมาตรฐานการสอบบัญชี ความรับผิดชอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้กล่าวไว้ในวรรคความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงินในรายงานของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินมีความเป็นอิสระจากธนาคาร ตามมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินและข้อกำหนดจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่กำหนดโดยสภาวิชาชีพบัญชี ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบงบการเงิน และสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ปฏิบัติตามความรับผิดชอบด้านจรรยาบรรณอื่น ๆ ซึ่งเป็นไปตามมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินและข้อกำหนดจรรยาบรรณเหล่านี้ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเชื่อว่าหลักฐานการสอบบัญชีที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้รับเพียงพอและเหมาะสมเพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นอย่างมีเงื่อนไขของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

ข้อมูลอื่น

ผู้บริหารเป็นผู้รับผิดชอบต่อข้อมูลอื่น ข้อมูลอื่นประกอบด้วย ข้อมูลซึ่งรวมอยู่ในรายงานประจำปี แต่ไม่รวมถึงงบการเงินและรายงานของผู้สอบบัญชีที่อยู่ในรายงานประจำปีนั้น ผู้บริหารจะจัดเตรียมรายงานประจำปีให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภายหลังวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชีนี้

ความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินต่องบการเงินไม่ครอบคลุมถึงข้อมูลอื่นและสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินไม่ได้ให้ความเชื่อมั่นต่อข้อมูลอื่น

ความรับผิดชอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบงบการเงินคือ การอ่านและพิจารณาว่าข้อมูลอื่นมีความขัดแย้งที่มีสาระสำคัญกับงบการเงินหรือกับความรู้ที่ได้รับจากการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน หรือปรากฏว่าข้อมูลอื่นมีการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่

เมื่อสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้อ่านรายงานประจำปี หากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินสรุปได้ว่าการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินต้องสื่อสารเรื่องดังกล่าวกับผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแล

ความรับผิดชอบของผู้บริหารและผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลต้องบการเงิน

ผู้บริหารมีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดทำและนำเสนองบการเงินเหล่านี้โดยถูกต้องตามที่ควรตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน และรับผิดชอบเกี่ยวกับการควบคุมภายในที่ผู้บริหารพิจารณาว่าจำเป็นเพื่อให้สามารถจัดทำงบการเงินที่ปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด

ในการจัดทำงบการเงิน ผู้บริหารรับผิดชอบในการประเมินความสามารถของธนาคารในการดำเนินงานต่อเนื่อง เปิดเผยเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานต่อเนื่องตามความเหมาะสม และการใช้เกณฑ์การบัญชีสำหรับการดำเนินงานต่อเนื่อง เว้นแต่ผู้บริหารมีความตั้งใจที่จะเลิกธนาคารหรือหยุดดำเนินงานหรือไม่สามารถดำเนินงานต่อเนื่องต่อไปได้

ผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลมีหน้าที่ในการกำกับดูแลกระบวนการในการจัดทำรายงานทางการเงินของธนาคาร

ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงิน

การตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลว่า งบการเงินโดยรวมปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่ ไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด และเสนอรายงานของผู้สอบบัญชีซึ่งรวมความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินอยู่ด้วย ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลคือความเชื่อมั่นในระดับสูงแต่ไม่ได้เป็นการรับประกันว่าการปฏิบัติงานตรวจสอบตามมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินและมาตรฐานการสอบบัญชีจะสามารถตรวจพบข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญที่มีอยู่ได้เสมอไป ข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอาจเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาดและถือว่ามีสาระสำคัญเมื่อคาดการณ์ได้อย่างสมเหตุสมผลว่า รายการที่ขัดต่อข้อเท็จจริงแต่ละรายการหรือทุกรายการรวมกันจะมีผลต่อการตัดสินใจทางเศรษฐกิจของผู้ใช้งบการเงินจากการใช้งบการเงินเหล่านี้

ในการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตามมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินและมาตรฐานการสอบบัญชี สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ใช้ดุลยพินิจและการสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพตลอดการตรวจสอบ การปฏิบัติงานของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินรวมถึง

- ระบุและประเมินความเสี่ยงจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญในงบการเงิน ไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด ออกแบบและปฏิบัติงานตามวิธีการตรวจสอบเพื่อตอบสนองต่อความเสี่ยงเหล่านั้น และได้หลักฐานการสอบบัญชีที่เพียงพอและเหมาะสมเพื่อเป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ความเสี่ยงที่ไม่พบข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญซึ่งเป็นผลมาจากการทุจริตจะสูงกว่าความเสี่ยงที่เกิดจากข้อผิดพลาด เนื่องจากการทุจริตอาจเกี่ยวกับการสมรู้ร่วมคิด การปลอมแปลงเอกสารหลักฐาน การตั้งใจละเว้นการแสดงผล การแสดงข้อมูลที่ไม่ตรงตามข้อเท็จจริงหรือการแทรกแซงการควบคุมภายใน

- ทำความเข้าใจในระบบการควบคุมภายในที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบ เพื่อออกแบบวิธีการตรวจสอบที่เหมาะสมกับสถานการณ์ แต่ไม่ใช่เพื่อวัตถุประสงค์ในการแสดงความเห็นต่อความมีประสิทธิภาพของการควบคุมภายในของธนาคาร

- ประเมินความเหมาะสมของนโยบายการบัญชีที่ผู้บริหารใช้และความสมเหตุสมผลของประมาณการทางบัญชีและการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องซึ่งจัดทำขึ้นโดยผู้บริหาร

- สรุปเกี่ยวกับความเหมาะสมของการใช้เกณฑ์การบัญชีสำหรับการดำเนินงานต่อเนื่องของผู้บริหาร และจากหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับ สรุปว่ามีความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญเกี่ยวกับเหตุการณ์หรือสถานการณ์ที่อาจเป็นเหตุให้เกิดข้อสงสัยอย่างมีนัยสำคัญต่อความสามารถของธนาคารในการดำเนินงานต่อเนื่องหรือไม่ ถ้าสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ข้อสรุปว่ามีความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินต้องกล่าวไว้ในรายงานของผู้สอบบัญชีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินโดยให้ข้อสังเกตถึงการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงินที่เกี่ยวข้อง หรือถ้าการเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวไม่เพียงพอ ความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินจะเปลี่ยนแปลงไป ข้อสรุปของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินขึ้นอยู่กับหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับจนถึงวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน อย่างไรก็ตาม เหตุการณ์หรือสถานการณ์ในอนาคตอาจเป็นเหตุให้ธนาคารต้องหยุดการดำเนินงานต่อเนื่อง

- ประเมินการนำเสนอ โครงสร้างและเนื้อหาของงบการเงินโดยรวม รวมถึงการเปิดเผยข้อมูลว่างบการเงิน แสดงรายการและเหตุการณ์ในรูปแบบที่ทำให้มีการนำเสนอข้อมูลโดยถูกต้องตามที่ควรหรือไม่

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้สื่อสารกับผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลในเรื่องต่างๆ ที่สำคัญ ซึ่งรวมถึงขอบเขตและช่วงเวลาของการตรวจสอบตามที่ได้วางแผนไว้ ประเด็นที่มีนัยสำคัญที่พบจากการตรวจสอบ รวมถึงข้อบกพร่องที่มีนัยสำคัญในระบบการควบคุมภายในหากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้พบในระหว่างการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

(นายเทอดพงษ์ พงษ์ศักดิ์ศรี)

ผู้อำนวยการสำนักตรวจสอบการเงินและบริหารพัสดุที่ 3

(นางสาวสลวยศรี วิษุภรณ์)

นักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินชำนาญการพิเศษ

ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย

งบแสดงฐานะการเงิน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561

หน่วย : พันบาท

	หมายเหตุ	31 ธันวาคม 2561	31 ธันวาคม 2560
สินทรัพย์			
เงินสด		274	237
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินสุทธิ	5.2	9,126,929	5,513,846
สินทรัพย์ตราสารอนุพันธ์	5.14	90	14
เงินลงทุนสุทธิ	5.3	7,378,974	7,236,280
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และคอกเบี้ยค้างรับสุทธิ	5.4		
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้		53,994,535	65,505,674
คอกเบี้ยค้างรับ		144,440	172,611
รวมเงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และคอกเบี้ยค้างรับ		54,138,975	65,678,285
หัก รายได้รอตัดบัญชี		21,940	124,974
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	5.5	5,788,773	7,602,695
รวมเงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และคอกเบี้ยค้างรับสุทธิ		48,328,262	57,950,616
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ตามธุรกรรมนโยบายรัฐและคอกเบี้ยค้างรับสุทธิ	5.33		
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ตามธุรกรรมนโยบายรัฐ			
ส่วนที่ไม่มีการชดเชยความเสียหายจากรัฐบาล		38,599,535	31,531,746
ส่วนที่มีการชดเชยความเสียหายจากรัฐบาล		3,554,649	3,753,763
คอกเบี้ยค้างรับตามธุรกรรมนโยบายรัฐ			
ส่วนที่ไม่มีการชดเชยความเสียหายจากรัฐบาล		67,770	56,262
ส่วนที่มีการชดเชยความเสียหายจากรัฐบาล		400,678	454,581
รวมเงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ตามธุรกรรมนโยบายรัฐและคอกเบี้ยค้างรับ		42,622,632	35,796,352
หัก รายได้รอตัดบัญชีจากธุรกรรมนโยบายรัฐ		806	11,045
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญตามธุรกรรมนโยบายรัฐ	5.33.3	1,571,826	2,499,787
รวมเงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ตามธุรกรรมนโยบายรัฐและคอกเบี้ยค้างรับสุทธิ		41,050,000	33,285,520
ทรัพย์สินรอการขายสุทธิ	5.6	1,172,628	1,332,015
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์สุทธิ	5.7	1,699,559	1,659,747
สินทรัพย์ระหว่างดำเนินการ	5.8	76,560	11,714
เงินทดรองจ่ายในการดำเนินคดีสุทธิ	5.9	0	0
สินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่นสุทธิ	5.10	45,761	25,240
ลูกหนี้อื่นจากการขายหนี้		529,957	260,851
สินทรัพย์อื่นสุทธิ	5.11	415,531	582,355
รวมสินทรัพย์		109,824,525	107,858,435

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย

งบแสดงฐานะการเงิน (ต่อ)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561

หน่วย : พันบาท

	หมายเหตุ	31 ธันวาคม 2561	31 ธันวาคม 2560
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น			
เงินรับฝาก	5.12	79,479,895	85,517,285
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินสุทธิ	5.13	7,145,843	8,407,439
หนี้สินจำนองเมื่อทวงถาม		36,037	55,530
หนี้สินตราสารอนุพันธ์	5.14	103	13
ตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม	5.15	9,284,294	290,117
ประมาณการหนี้สิน	5.16	2,661,877	2,073,455
ดอกเบี้ยค้างจ่าย	5.17	541,104	635,165
เงินอุดหนุนจากสำนักงานประมาณ	5.18	23,053	23,053
หนี้สินอื่น	5.19	702,008	919,545
รวมหนี้สิน		<u>99,874,214</u>	<u>97,921,602</u>

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย

งบแสดงฐานะการเงิน (ต่อ)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561

หน่วย : พันบาท

หมายเหตุ 31 ธันวาคม 2561 31 ธันวาคม 2560

หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น (ต่อ)

ส่วนของผู้ถือหุ้น

ทุนเรือนหุ้น	5.20		
ทุนจดทะเบียน			
หุ้นสามัญ 300,000,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 100 บาท		30,000,000	30,000,000
หุ้นที่ออกและชำระแล้ว			
หุ้นสามัญ 200,066,318 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 100 บาท		20,006,632	20,006,632
ส่วนเกิน (ต่ำกว่า) มูลค่าหุ้นสามัญ		(5,251,632)	(5,251,632)
องค์ประกอบอื่นของผู้ถือหุ้น	5.21	949,437	972,045
กำไร (ขาดทุน) สะสม			
จัดสรรแล้ว			
ทุนสำรองตามกฎหมาย		48,192	48,192
อื่นๆ		216,457	216,457
ยังไม่ได้จัดสรร		(6,018,775)	(6,054,861)
รวมขาดทุนสะสม		(5,754,126)	(5,790,212)
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น		9,950,311	9,936,833
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น		109,824,525	107,858,435

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

(นายทศ โลหารชุน)
ประธานกรรมการ

(นายพงษา ส่างามเงิน)

รองกรรมการผู้จัดการ รักษาการแทนกรรมการผู้จัดการ

ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย

งบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

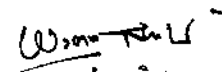
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

หน่วย : พันบาท

	หมายเหตุ	2561	2560
รายได้ดอกเบี้ย	5.22	3,399,301	3,846,058
ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย	5.23	804,938	1,030,201
รายได้ดอกเบี้ยสุทธิ		<u>2,594,363</u>	<u>2,815,857</u>
รายได้ค่าธรรมเนียมและบริการ		162,499	186,828
ค่าใช้จ่ายค่าธรรมเนียมและบริการ		80,822	72,243
รายได้ค่าธรรมเนียมและบริการสุทธิ	5.24	<u>81,677</u>	<u>114,585</u>
กำไรสุทธิจากธุรกรรมเพื่อค้าและปริวรรตเงินตราต่างประเทศ	5.25	1,400	7
กำไร (ขาดทุน) สุทธิจากหนี้สินทางการเงินที่กำหนดให้แสดงด้วยมูลค่ายุติธรรม	5.26	(14)	695
ขาดทุนสุทธิจากเงินลงทุน	5.27	(9,654)	(7,167)
รายได้จากการดำเนินงานอื่นๆ			
เงินปันผลรับ		11,056	9,821
กำไรจากการขายลูกหนี้		533,835	-
รายได้อื่นๆ		171,997	171,000
รวมรายได้จากการดำเนินงานอื่นๆ		<u>716,888</u>	<u>180,821</u>
รายได้จากธุรกรรมนโยบายรัฐ	5.33.4	2,314,291	1,820,904
รวมรายได้จากการดำเนินงาน		<u>5,698,951</u>	<u>4,925,702</u>
ค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงานอื่นๆ			
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงาน		804,202	852,311
ค่าตอบแทนกรรมการ		3,237	3,224
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอาคาร สถานที่ และอุปกรณ์		198,355	217,011
ค่าภาษีอากร		25	17
ค่าใช้จ่ายตราสารอนุพันธ์		271,131	304,008
ค่าใช้จ่ายอื่น		354,271	239,557
รวมค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงานอื่นๆ		<u>1,631,221</u>	<u>1,616,128</u>
ค่าใช้จ่ายจากธุรกรรมนโยบายรัฐ	5.33.5	2,336,505	1,841,153
หนี้สูญ หนี้สงสัยจะสูญและขาดทุนจากการด้อยค่า	5.28	1,711,550	1,011,603
กำไรสุทธิ		19,675	456,818
กำไร (ขาดทุน) เบ็ดเสร็จอื่น			
รายการที่จัดประเภทรายการใหม่เข้าไปไว้ในกำไรหรือขาดทุนในภายหลัง			
กำไร (ขาดทุน) จากการวัดมูลค่าเงินลงทุนเมื่อขาย		(8,367)	9,856
รายการที่ไม่จัดประเภทรายการใหม่เข้าไปไว้ในกำไรหรือขาดทุนในภายหลัง			
กำไร (ขาดทุน) จากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย			
สำหรับ โครงการผลประโยชน์พนักงาน		2,186	(10,592)
ขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น		<u>(6,181)</u>	<u>(736)</u>
กำไรเบ็ดเสร็จรวม		<u>13,494</u>	<u>456,082</u>

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

(นายทสุ โลหารุน)
ประธานกรรมการ

(นายพงชาย ต้าเถาเงิน)
รองกรรมการผู้จัดการ รักษาการแทนกรรมการผู้จัดการ

ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย
งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

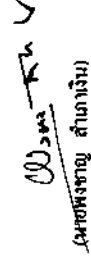
หน่วย : ล้านบาท

ชื่อบุคคล และชำระแล้ว	ส่วนเกิน(ต่ำกว่า) มูลค่าหุ้น	องค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น		รวมองค์ประกอบอื่น	กำไร (ขาดทุน) สะสม	กำไร (ขาดทุน) สะสม ยังไม่ใช้ชำระ	รวม
		ส่วนเกิน (ต่ำกว่า) หุ้นจากการ เปลี่ยนแปลงมูลค่า เงินลงทุน	ส่วนเกินทุนจากการ ซื้อคืนหุ้นของบริษัท				
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2560	(5,251,632)	(7,720)	-	(7,720)	216,457	(6,515,312)	8,496,617
ส่วนเกิน (ต่ำกว่า) ทุนจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่าเงินลงทุน	-	149	-	149	-	-	149
ส่วนเกินทุนจากการซื้อคืนหุ้นของบริษัท	-	-	983,985	983,985	-	-	983,985
กำไร (ขาดทุน) เบ็ดเสร็จรวม	-	9,856	-	9,856	-	446,226	456,082
โอนไปกำไรสะสม	-	-	(14,225)	(14,225)	-	14,225	-
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	(5,251,632)	2,285	969,760	972,045	48,192	(6,054,861)	9,936,833
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2561	(5,251,632)	2,285	969,760	972,045	48,192	(6,054,861)	9,936,833
ส่วนเกินทุนจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่าเงินลงทุน	-	(16)	-	(16)	-	-	(16)
กำไร (ขาดทุน) เบ็ดเสร็จรวม	-	(8,367)	-	(8,367)	-	21,861	13,494
โอนไปกำไรสะสม	-	-	(14,225)	(14,225)	-	14,225	-
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	(5,251,632)	(6,098)	955,535	949,437	48,192	(6,018,775)	9,950,311

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

(นายทศ โลหารซุน)
ประธานกรรมการ

(นายสุชาติ สันตาเงิน)
รองกรรมการผู้จัดการ กรรมการบริหารกรรมการผู้จัดการ

ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย

งบกระแสเงินสด

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

หน่วย : พันบาท

	2561	2560
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน		
กำไรสุทธิจากการดำเนินงาน	19,675	456,818
รายการปรับกระทบกำไรจากการดำเนินงานเป็นเงินสดรับ (จ่าย) จากกิจกรรมดำเนินงาน		
ค่าเสื่อมราคาและรายการตัดบัญชี	92,240	91,552
หนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญเงินให้สินเชื่อ	1,687,521	995,118
หนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญ-สิทธิเรียกร้อง	162,062	123,804
(กำไร) จากการจำหน่ายทรัพย์สินของธนาคาร	(169)	(104)
ขาดทุนจากการซื้อขายทรัพย์สินรอการขาย	39,106	66,048
กลับรายการจากการซื้อขายทรัพย์สินรอการขาย	(151,955)	(77,223)
ขาดทุนจากการซื้อขายเงินลงทุน	9,654	7,167
ส่วนเกินมูลค่าของเงินลงทุน	7,505	13,400
ขาดทุนจากการเลิกใช้ทรัพย์สิน	-	35
(กำไร) ขาดทุนจากการแปลงค่าเงินตราต่างประเทศ	14	(695)
ค่าใช้จ่ายค้างจ่ายเพิ่มขึ้น(ลดลง)	(109,474)	25,069
ประมาณการหนี้สินเพิ่มขึ้น	590,607	590,470
	<u>2,346,786</u>	<u>2,291,459</u>
รายได้ดอกเบี้ยสุทธิ	(3,958,771)	(3,860,233)
รายได้เงินปันผล	(11,057)	(9,821)
เงินสดรับดอกเบี้ย	5,409,904	5,091,957
เงินสดจ่ายดอกเบี้ย	(1,474,627)	(1,398,194)
เงินสดรับเงินปันผล	11,057	9,821
กำไรจากการดำเนินงานก่อนการเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์และหนี้สินดำเนินงาน	<u>2,323,292</u>	<u>2,124,989</u>
สินทรัพย์ดำเนินงาน (เพิ่มขึ้น) ลดลง		
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	(3,628,593)	(1,343,912)
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้	99,786	(7,442,761)
ทรัพย์สินรอการขาย	272,236	49,620
ลูกหนี้อื่นจากการขายหนี้	(269,106)	1,658,168
สินทรัพย์อื่น	4,931	(103,598)
หนี้สินดำเนินงานเพิ่มขึ้น (ลดลง)		
เงินรับฝาก	(6,037,390)	11,384,849
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	(1,261,596)	(6,920,381)
หนี้สินข่ายคืนเมื่อทวงถาม	(19,493)	39,915
ตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม	(5,823)	(1,999)
หนี้สินอื่น	(174,154)	43,299
เงินสดสุทธิได้จาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมดำเนินงาน	<u>(8,695,910)</u>	<u>(511,811)</u>

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

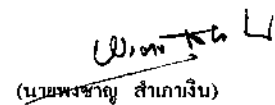
ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย

งบกระแสเงินสด (ต่อ)

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

	หน่วย : พันบาท	
	2561	2560
กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน		
เงินฝากประจำ (เพิ่มขึ้น) ลดลง	15,511	20,539
เงินสดจ่ายในการซื้อเงินลงทุนในหลักทรัพย์	(2,084,236)	(592,000)
เงินสดจ่ายในการซื้อที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	(19,500)	(21,227)
เงินสดจ่ายในการซื้อสินทรัพย์ไม่มีตัวตน	(3,151)	(8,872)
เงินสดจ่ายในการซื้อสินทรัพย์ระหว่างดำเนินการ	(128,859)	(6,777)
เงินสดรับจากการขายที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	182	124
เงินสดรับจากเงินลงทุนในหลักทรัพย์	1,916,000	1,120,000
เงินสดสุทธิได้มาจาก (ใช้ไป) กิจกรรมลงทุน	(304,053)	511,787
กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน		
เงินสดรับจากเงินกู้ยืมระยะยาวและการออกตราสารหนี้ระยะยาว	9,000,000	-
เงินสดสุทธิได้มาจาก (ใช้ไป) กิจกรรมจัดหาเงิน	9,000,000	-
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้น(ลดลง)สุทธิ	37	(24)
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันต้นงวด	237	261
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันสิ้นงวด	274	237

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

(นายพสุ โสหารชุม)
ประธานกรรมการ

(นายพงษ์ชาญ สำเภาเงิน)
รองกรรมการผู้จัดการ รักษาการแทนกรรมการผู้จัดการ

ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

1. ข้อมูลทั่วไป

ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย จัดตั้งเป็นนิติบุคคลตามพระราชบัญญัติธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2545 ซึ่งมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 20 ธันวาคม 2545 เพื่อประกอบธุรกิจอันเป็นการพัฒนา ส่งเสริม ช่วยเหลือ และสนับสนุนการจัดตั้ง การดำเนินการ การขยายหรือการปรับปรุงวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม โดยการให้สินเชื่อ ค้ำประกัน ร่วมลงทุน ให้คำปรึกษา แนะนำหรือให้บริการที่จำเป็นอื่นตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้

ธนาคารได้รับ โอนบรรดากิจการ สินทรัพย์หนี้สิน ทุน กำไรสะสม เงินสำรอง ตลอดจนสิทธิและความรับผิดชอบของบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมขนาดย่อม ที่มีอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ไปเป็นของธนาคาร

ธนาคารมีสำนักงานใหญ่ตั้งอยู่เลขที่ 310 อาคาร SME BANK TOWER ถนนพหลโยธิน แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร โดยมีสาขาอยู่ทั่วทุกภูมิภาคของประเทศไทย

2. หลักเกณฑ์และสรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ

2.1 เกณฑ์การเสนองบการเงิน

ธนาคาร ได้จัดทำรูปแบบงบการเงินและแสดงรายการตามที่กำหนดในประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สกศ.1/2559 ลงวันที่ 29 มิถุนายน 2559 เรื่อง การจัดทำและการประกาศงบการเงินของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ และจัดทำขึ้นตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินภายใต้พระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543

งบการเงินนี้จัดทำขึ้นเป็นภาษาไทยและแปลเป็นภาษาอังกฤษ เพื่อความสะดวกของผู้อ่านงบการเงินที่ไม่สามารถอ่านภาษาไทยได้

2.2 มาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงินใหม่หรือปรับปรุงใหม่

2.2.1 ธนาคาร ได้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชี มาตรฐานการรายงานทางการเงิน และการตีความมาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่ปรับปรุงใหม่ตามประกาศของสภาวิชาชีพบัญชี ซึ่งมีผลบังคับใช้กับงบการเงินสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2561 ซึ่งฝ่ายบริหารของธนาคารพิจารณาแล้วว่าไม่มีผลกระทบต่อความเป็นสาระสำคัญต่อนโยบายการบัญชีและงบการเงินของธนาคาร

2.2.2 สภาวิชาชีพบัญชี ได้ออกประกาศเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชี มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ซึ่งมีผลบังคับใช้กับงบการเงิน สำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2562 โดยมีฉบับที่เกี่ยวข้องกับธนาคาร ดังนี้

มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 1 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง การนำเสนองบการเงิน
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 7 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง งบกระแสเงินสด
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 8 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง นโยบายการบัญชี การเปลี่ยนแปลงประมาณการทางบัญชีและข้อผิดพลาด
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 10 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง เหตุการณ์ภายหลังรอบระยะเวลารายงาน
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 16 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 17 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง สัญญาเช่า
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 18 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง รายได้

2.2 มาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงินใหม่หรือปรับปรุงใหม่ (ต่อ)

มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 19 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง ผลประโยชน์ของพนักงาน
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 20 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง การบัญชีสำหรับเงินอุดหนุนจากรัฐบาลและการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับความช่วยเหลือจากรัฐบาล
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 21 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 23 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง คำนวณการกู้ยืม
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 24 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 26 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง การบัญชีและการรายงาน โครงการผลประโยชน์เมื่อออกจากงาน
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 28 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง เงินลงทุนในบริษัทร่วม และการร่วมค้า
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 34 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง การรายงานทางการเงินระหว่างกาล
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 36 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง การค้ำของสินทรัพย์
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 37 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง ประมาณการหนี้สิน หนี้สินที่อาจเกิดขึ้น และสินทรัพย์ที่อาจเกิดขึ้น
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 38 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง สินทรัพย์ไม่มีตัวตน
มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 13 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง การวัดมูลค่ายุติธรรม

ธนาคารได้ประเมินผลกระทบแล้วเห็นว่า การนำมาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าวข้างต้นมาถือปฏิบัติ จะไม่มีผลกระทบที่เป็นสาระสำคัญต่องบการเงินของธนาคารในงวดที่เริ่มถือปฏิบัติ

ฉบับที่มีผลบังคับใช้ในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2563

มาตรฐานการบัญชี

มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 32 เรื่อง การแสดงรายการเครื่องมือทางการเงิน

มาตรฐานรายงานทางการเงิน

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 7 เรื่อง การเปิดเผยข้อมูลเครื่องมือทางการเงิน

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 9 เรื่อง เครื่องมือทางการเงิน

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า

ธนาคารอยู่ระหว่างประเมินผลกระทบที่อาจมีต่องบการเงินในปีที่เริ่มนำมาตรฐานการบัญชี และมาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าวมาถือปฏิบัติ

2.3 สรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ

2.3.1 เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด หมายถึง เงินสดในมือและรายการเงินสดระหว่างเรียกเก็บ

2.3.2 การรับรู้รายได้

- รายได้ดอกเบี้ย

ธนาคารรับรู้รายได้ดอกเบี้ยเงินให้สินเชื่อตามเกณฑ์สัดส่วนของเวลา โดยคำนึงถึงอัตราผลตอบแทนที่แท้จริง ยกเว้นรายได้ดอกเบี้ยจากเงินให้สินเชื่อที่ค้างชำระเกิน 3 เดือนนับจากวันที่ครบกำหนดชำระจะถือเป็นรายได้ตามเกณฑ์เงินสด

ธนาคารบันทึกยกเลิกรายได้ดอกเบี้ยค้างรับจากเงินให้สินเชื่อที่ค้างชำระเป็นระยะเวลารวมกันเกินกว่า 3 เดือนนับจากวันเริ่มค้างชำระ เพื่อให้เป็นไปตามข้อกำหนดของธนาคารแห่งประเทศไทย

- รายได้ค่าธรรมเนียมและบริการ

ธนาคารจะรับรู้รายได้ค่าธรรมเนียมและบริการจากการอนุมัติเงินให้สินเชื่อตามเกณฑ์เงินสด ยกเว้นรายได้ค่าธรรมเนียมจากการออกหนังสือสัญญาค้ำประกัน รายได้ค่าธรรมเนียมบริหาร โครงการกองทุนพัฒนาเอสเอ็มอีตามแนวพระราชรัฏ โครงการฟื้นฟูและเสริมศักยภาพวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมสำหรับ SMEs คนตัวเล็ก และโครงการเงินทุนพลิกฟื้นวิสาหกิจขนาดย่อม จะรับรู้ตามเกณฑ์สิทธิ

2.3.3 การรับรู้ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย

การรับรู้ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยเงินฝากและดอกเบี้ยเงินกู้ยืมใช้เกณฑ์สัดส่วนของเวลา โดยคำนึงถึงอัตราผลตอบแทนที่แท้จริง

2.3.4 เงินให้สินเชื่อ

ธนาคารแสดงจำนวนเงินให้สินเชื่อตามจำนวนต้นเงิน โดยแยกแสดงดอกเบี้ยค้างรับของเงินให้สินเชื่อไว้เป็นรายการแยกต่างหาก สำหรับรายได้รอการตัดบัญชีแสดงเป็นยอดหักสุทธิจากเงินให้สินเชื่อ

2.3.5 ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ

ธนาคารได้ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญโดยปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การกันสำรองตามหนังสือธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สกส.14/2559 เรื่อง หลักเกณฑ์การจัดชั้นและการกันเงินสำรองของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ ลงวันที่ 11 ตุลาคม 2559 และประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สกส.18/2559 เรื่อง หลักเกณฑ์การกำกับดูแลธุรกรรมนโยบายรัฐ รวมถึงแนวนโยบายการประเมินราคาหลักประกันและอสังหาริมทรัพย์หรือการขายที่ได้มาจากการรับชำระหนี้ การประกันการให้สินเชื่อหรือที่ซื้อจากการขายทอดตลาดของสถาบันการเงิน ลงวันที่ 10 มิถุนายน 2559 ซึ่งสรุปได้ ดังนี้

1) ธนาคารกันเงินสำรองสำหรับลูกหนี้คือคุณภาพในอัตราร้อยละ 100 สำหรับส่วนต่างระหว่างยอดหนี้ตามบัญชีกับมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดที่คาดว่าจะได้รับจากการจำหน่ายหลักประกันตามวิธีการที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด

2) หลักประกันที่นำมาคำนวณมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดที่คาดว่าจะได้รับจากการจำหน่ายหลักประกัน ได้แก่ อสังหาริมทรัพย์ อสังหาริมทรัพย์ สิทธิการเช่า (มูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดที่คาดว่าจะได้รับจากการจำหน่ายหลักประกันเท่ากับร้อยละ 62 ของราคาประเมิน) สำหรับหลักประกันประเภทอื่นใช้มูลค่าอัตราที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด

3) การประเมินมูลค่าหลักประกัน ธนาคารใช้หลักเกณฑ์ตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดเกี่ยวกับประเภทหลักประกัน วิธีการประเมิน ความถี่ในการประเมิน และมูลค่าหลักประกันที่ธนาคารสามารถนำมาหักก่อนกันสำรองโดยประเมินราคาหรือตีราคา เมื่อธนาคารพิจารณาว่าเป็นหลักประกันในการให้สินเชื่อ และกำหนดความถี่ในการประเมินมูลค่าหลักประกันทุก 3 ปี

2.3.5 ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ (ต่อ)

ธนาคารได้พิจารณาเงินสำรองตามเกณฑ์เชิงปริมาณของลูกหนี้ โดยพิจารณาจากการวิเคราะห์หนี้แต่ละราย และคำนึงถึงความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้และมูลค่าหลักประกันที่มีอยู่ ร่วมกับการจัดชั้นเพิ่มเติมตามรายงานการตรวจสอบของธนาคารแห่งประเทศไทย

สำหรับหนี้สูญที่ตัดออกจากบัญชี ธนาคารจะนำไปลดยอดจำนวนที่กันไว้เป็นค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ ส่วนหนี้สูญรับคืนจะบันทึกเป็นรายได้อื่นในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น ทั้งนี้ได้มีการกำหนดหลักเกณฑ์การตัดจำหน่ายหนี้สูญทางบัญชีและหนี้สูญรับคืน โดยธนาคารตัดหนี้สูญเฉพาะลูกหนี้ที่ไม่อาจเรียกร้องให้ชำระหนี้ได้และกันสำรองไว้ครบถ้วนเต็มจำนวน

2.3.6 การปรับโครงสร้างหนี้ที่มีปัญหา

ธนาคารพิจารณาลูกหนี้ที่คาดว่าจะสามารถชำระหนี้ได้หากมีการผ่อนผันเงื่อนไขลงจากเกณฑ์ปกติ โดยต้องไม่เกิดส่วนสูญเสียดังกล่าวตามวิธีปฏิบัติของธนาคาร ธนาคารใช้วิธีปฏิบัติทางบัญชีเกี่ยวกับการปรับโครงสร้างหนี้ที่มีปัญหา ได้แก่ การโอนสินทรัพย์ชำระหนี้ การเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขการชำระหนี้ การปรับโครงสร้างหนี้ในหลายลักษณะ ตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยที่ สกส. 14/2559 เรื่อง หลักเกณฑ์การจัดชั้นและการกันเงินสำรองของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ ลงวันที่ 11 ตุลาคม 2559

2.3.7 เงินลงทุน

เงินลงทุนของธนาคารประกอบด้วย ตราสารหนี้เป็นหลักทรัพย์เพื่อค้ำ หลักทรัพย์เพื่อขาย ตราสารหนี้ที่จะถือจนครบกำหนด และหลักทรัพย์เพื่อการลงทุนทั่วไป

เงินลงทุนในหน่วยลงทุนในความต้องการของตลาดที่เป็นเงินลงทุนเพื่อขาย แสดงด้วยมูลค่ายุติธรรม กำไรหรือขาดทุนจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่ายุติธรรม แสดงในกำไร (ขาดทุน) เบ็ดเสร็จอื่น ในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น และแสดงยอดสะสมในองค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น และเมื่อมีการจำหน่ายเงินลงทุนจะรับรู้เป็นกำไร (ขาดทุน) สุทธิจากเงินลงทุน ตราสารหนี้ที่ธนาคารมีความตั้งใจและความสามารถที่จะถือจนครบกำหนด ถูกจัดประเภทเป็นหลักทรัพย์ที่จะถือจนครบกำหนด ซึ่งแสดงตามราคาทุนตัดจำหน่าย ส่วนเกินหรือส่วนต่ำกว่ามูลค่า ตราสารหนี้ที่จะถือจนครบกำหนดจะโอนปรับกับดอกเบี้ยรับทุกสิ้นเดือน โดยใช้วิธีเส้นตรงคำนวณตามระยะเวลาของตราสารหนี้ครบกำหนดได้ก่อน รายได้ดอกเบี้ยจากตราสารหนี้ที่จะถือจนครบกำหนดบันทึกตามเกณฑ์คงค้างตามวิธีอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง

เงินลงทุนทั่วไปที่ไม่ใช่หลักทรัพย์ในความต้องการของตลาดแสดงด้วยราคาทุนปรับลดด้วยค่าเผื่อการด้อยค่าของเงินลงทุน (ถ้ามี) ขาดทุนจากการด้อยค่าของเงินลงทุนรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

2.3.8 การแปลงค่าเงินตราต่างประเทศ

สินทรัพย์และหนี้สินที่เป็นเงินตราต่างประเทศ รวมทั้งสัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้าบันทึกเป็นเงินบาท ณ วันที่เกิดรายการ โดยใช้อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศสกุลเงินนั้น ๆ อ้างอิงจากราคาซื้อขายในตลาดอัตราแลกเปลี่ยนในประเทศ และ ณ วันที่ในงบแสดงฐานะการเงินจะแปลงค่ายอดคงเหลือของสินทรัพย์และหนี้สิน รวมทั้งสัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า ที่เป็นเงินตราต่างประเทศเป็นเงินบาท โดยใช้อัตราแลกเปลี่ยนอ้างอิงตามประกาศของธนาคารแห่งประเทศไทย กำไรหรือขาดทุนจากการปริวรรต รับรู้เป็นรายได้หรือค่าใช้จ่ายในงวดบัญชีนั้น

2.3.9 ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์สุทธิ

ที่ดิน แสดงด้วยราคาที่ดินราคาเพิ่ม อาคาร แสดงด้วยมูลค่าที่ดินราคาเพิ่ม หักด้วยค่าเสื่อมราคาสะสมและค่าเผื่อการด้อยค่า (ถ้ามี) ส่วนปรับปรุงอาคาร แสดงด้วยราคาทุนหลังหักค่าเสื่อมราคาสะสมและค่าเผื่อการด้อยค่า (ถ้ามี) ส่วนอุปกรณ์ที่มีราคาทุนต่อหน่วยไม่เกิน 2,000 บาท ถือเป็นค่าใช้จ่ายในงวดบัญชีที่ซื้อ

ธนาคาร ได้ที่ดินราคาที่ดินและอาคารใหม่ โดยผู้ประเมินราคาอิสระตามหลักเกณฑ์ของธนาคารแห่งประเทศไทย และดำเนินการทบทวนทุก 3-5 ปี บันทึกรวมมูลค่าส่วนเพิ่มขึ้น โดยแสดงเป็นรายการในส่วนของผู้ถือหุ้น ภายใต้ชื่อบัญชีสำรองส่วนเกินทุนจากการที่ดินและอาคาร ค่าเสื่อมราคาส่วนที่ดินราคาเพิ่มรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานอื่น และโอนสำรองส่วนเกินทุนเข้ากำไรสะสมโดยตรงในจำนวนเดียวกันกับค่าเสื่อมราคาคงกล่าว มูลค่าส่วนที่ลดลงจากการที่ดินใหม่ แต่สูงกว่าราคาทุนเดิมได้บันทึกหักออกจากส่วนเกินทุนดังกล่าว ส่วนที่ต่ำกว่าราคาทุนเดิมบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น กรณีที่มีการจำหน่าย ส่วนเกินทุนจากการที่ดินและอาคารคงเหลือจะถูกโอนเข้ากำไรสะสมโดยตรง และไม่รวมในกำไรหรือขาดทุนจากการจำหน่าย

ค่าเสื่อมราคาคำนวณ โดยใช้วิธีเส้นตรงตามอายุการให้ประโยชน์โดยประมาณของสินทรัพย์ซึ่งมีดังต่อไปนี้

อาคาร	10 – 50 ปี
ส่วนปรับปรุงอาคาร	5 – 20 ปี
อุปกรณ์	3 – 10 ปี

ก่อนวันที่ 1 มกราคม 2560 ค่าเสื่อมราคาอาคารคำนวณด้วยวิธีเส้นตรงตามอายุการให้ผลประโยชน์ของสินทรัพย์ 20 ปี

2.3.10 สินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่นสุทธิ ประกอบด้วย

โปรแกรมคอมพิวเตอร์ และรายจ่ายในการพัฒนาระบบคอมพิวเตอร์ แสดงในราคาทุนหลังหักค่าตัดจำหน่ายสะสมคำนวณด้วยวิธีเส้นตรงตามอายุการใช้งาน 3 - 10 ปี และรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

สิทธิการเช่าแสดงด้วยราคาทุน หลังหักค่าตัดจำหน่ายสะสม การตัดจำหน่ายคำนวณโดยใช้วิธีเส้นตรงตามอายุสัญญาเช่าและรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

2.3.11 ทรัพย์สินรอการขายสุทธิ

เป็นทรัพย์สินประเภทอสังหาริมทรัพย์ที่ตกเป็นของธนาคาร เนื่องจากการที่ธนาคารได้ซื้อสินทรัพย์ที่จำนองไว้กับธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทยจากการขายทอดตลาดโดยคำสั่งศาล และธนาคารมีความประสงค์จะขายทรัพย์สินดังกล่าวในภายหลัง

ทรัพย์สินรอการขายบันทึกด้วยมูลค่าราคาที่โอนชำระหนี้หรือมูลค่าจากการขายทอดตลาดและบันทึกเป็นการรับชำระหนี้บางส่วน หักด้วยค่าเผื่อการด้อยค่า (ถ้ามี) ได้ประเมินราคาทรัพย์สินที่รับโอนโดยเทียบกับราคาตลาดซึ่งประเมินโดยธนาคารขาดทุนจากการด้อยค่ารับรู้เป็นค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงานอื่น ๆ ในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น สำหรับทรัพย์สินที่เป็นสิ่งปลูกสร้างจะไม่คำนวณหักค่าเสื่อมราคาจะรับรู้เป็นกำไรหรือขาดทุนเมื่อจำหน่ายและหลังจากหักชำระหนี้ส่วนที่เหลือแล้ว

ตามแนวนโยบายธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ ธปท.พณส.(23)ว.745/2559 ลงวันที่ 10 มิถุนายน 2559 เรื่อง นำส่งแนวนโยบาย เรื่อง การประเมินราคาหลักประกันและอสังหาริมทรัพย์รอการขายที่ได้มาจากการชำระหนี้ การประกันการให้สินเชื่อ หรือที่ซื้อมาจากการขายทอดตลาดของสถาบันการเงิน ธนาคารทำการประเมินราคาทรัพย์สินรอการขายโดยมูลค่าของทรัพย์สินรอการขายที่มีราคาตามบัญชีสูงกว่า 50 ล้านบาท ประเมินโดยผู้ประเมินราคาภายนอก และมูลค่าของทรัพย์สินรอการขายที่มีราคาตามบัญชีไม่เกิน 50 ล้านบาท ธนาคารพิจารณาประเมิน โดยผู้ประเมินราคาภายในหรือผู้ประเมินราคาภายนอกเป็นกรณีไป

2.3.12 ตราสารอนุพันธ์

กรณีสินทรัพย์หรือหนี้สินที่มีการป้องกันความเสี่ยง รับรู้กำไรหรือขาดทุนตามมูลค่ายุติธรรม สัญญาตราสารอนุพันธ์ทางการเงินที่ใช้ป้องกันความเสี่ยงของสินทรัพย์หรือหนี้สินนั้นจะรับรู้ขาดทุนหรือกำไรจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่ายุติธรรมด้วยระยะเวลาที่สอดคล้องกัน

สัญญาตราสารอนุพันธ์ทางการเงินที่ใช้ป้องกันความเสี่ยงของสินทรัพย์และหนี้สินนั้น จะรับรู้ดอกเบี้ยค้างจ่ายและค้างรับด้วยระยะเวลาที่สอดคล้องกัน

2.3.13 กองทุนสำรองเลี้ยงชีพพนักงาน

ธนาคารได้จัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพตามพระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พ.ศ. 2530 และเข้าเป็นกองทุนจดทะเบียน โดยได้รับอนุมัติจากกระทรวงการคลัง เมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน 2539 โดยบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนไทย จำกัด (มหาชน) เป็นผู้จัดการกองทุน

ตามระเบียบกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พนักงานที่ได้รับการบรรจุเป็นพนักงานประจำของธนาคารมีสิทธิสมัครเข้าเป็นสมาชิกของกองทุนฯ โดยพนักงานจะจ่ายเงินสมทบในอัตราร้อยละ 3 - 9 ตามอายุการทำงาน of พนักงาน และธนาคารจะจ่ายสมทบในอัตราร้อยละ 5 - 10 ตามอายุการทำงาน of พนักงาน ซึ่งพนักงานจะได้รับผลประโยชน์ดังกล่าว เมื่อพ้นสภาพจากการเป็นพนักงานตามอายุการทำงาน of พนักงาน

เงินที่ธนาคารจ่ายสมทบเข้ากองทุนสำรองเลี้ยงชีพพนักงาน ธนาคารถือเป็นค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงานในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

2.3.14 โครงการผลประโยชน์พนักงาน

ธนาคารจัดให้มีผลประโยชน์พนักงานเกษียณอายุจากเงินชดเชยตามกฎหมาย ตาม พรบ.คุ้มครองแรงงาน โดยการประมาณการหนี้สินผลประโยชน์พนักงานคำนวณตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยด้วยวิธีคิดลดแต่ละหน่วยที่ประมาณการไว้ (The Projected Unit Credit Method) เพื่อคำนวณมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดของผลประโยชน์ที่คาดว่าจะต้องจ่ายในอนาคต ซึ่งรวมถึงประมาณการของเงินเดือนพนักงาน อัตราการลาออก อัตราการขึ้นเงินเดือน อัตราการตาย อัตราคิดลด อายุงาน และปัจจัยอื่นๆ

ธนาคารรับรู้ค่าใช้จ่ายโครงการผลประโยชน์พนักงานเป็นค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงานในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

กำไร(ขาดทุน) จากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย รับรู้เข้ากำไรสะสมผ่านกำไร(ขาดทุน)เบ็ดเสร็จอื่นในงวดที่เกิดขึ้นทั้งจำนวน

2.3.15 สินทรัพย์ที่เช่า

สัญญาเช่าเช่า ธนาคารจัดประเภทเป็นสัญญาเช่าดำเนินงาน โดยบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายที่ไม่ใช่ดอกเบี้ยในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นซึ่งชำระเป็นรายเดือนตามอายุสัญญาเช่า

2.3.16 สำรองตามกฎหมาย

ธนาคารจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีส่วนหนึ่งไว้เป็นทุนสำรองไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 ของกำไรสุทธิปีก่อน จนกว่าทุนสำรองจะมีจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ของทุนจดทะเบียน ทุกคราวที่มีการจ่ายเงินปันผล

2.3.17 สำรองการลงทุน

ธนาคารได้จัดสรรสำรองการลงทุน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการลงทุนในโครงการใหม่ โดยจัดสรรจากกำไรสุทธิของแต่ละปีในอัตราร้อยละ 25 ของกำไรสุทธิปีก่อน เมื่อมีมติที่ประชุมผู้ถือหุ้น

3. การบริหารความเสี่ยง

3.1 ข้อมูลความเสี่ยงของธนาคาร

ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk)

ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ หมายถึง ความเสี่ยงที่เกิดจากการกำหนดแผนกลยุทธ์ แผนการดำเนินงานและการนำไปปฏิบัติที่ไม่เหมาะสมหรือสอดคล้องกับปัจจัยภายนอก และสภาพแวดล้อมภายนอกอันส่งผลกระทบต่อรายได้เงินกองทุนหรือการดำรงอยู่ของกิจการ หรือเป็นการพิจารณาว่าสิ่งที่ธนาคารทำอยู่ หรือคิดที่จะทำ มีผลต่อความอยู่รอดเจริญเติบโตอย่างมั่นคงแข็งแรงหรือไม่

ธพว. ได้มีการดำเนินการบริหารความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ โดยสรุปได้ ดังนี้

1) การกำหนด/ทบทวนนโยบายการบริหารความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ เพื่อเป็นกรอบนโยบายและแนวทางการบริหารความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ สำหรับใช้ในการบริหารและควบคุมความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ของธนาคาร

2) การกำหนดกลยุทธ์และเป้าหมายของ ธพว. โดยนำข้อมูลจากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอก โดยใช้ SWOT Analysis อาทิ ผลการดำเนินงานและสถานการณ์ปัจจุบันของ ธพว. ภาวะเศรษฐกิจ สถานการณ์ของธุรกิจ SMEs นโยบายของรัฐบาล และปัจจัยความเสี่ยงต่างๆ ของ ธพว. เป็นต้น มาใช้ประกอบในการกำหนดเป้าหมายและกลยุทธ์ของ ธพว. รวมทั้งกระบวนการในการติดตามผลการดำเนินงานเปรียบเทียบกับเป้าหมายต่างๆ และกำกับดูแลการดำเนินงานให้เป็นไปตามเป้าหมาย

3) การนำแนวทางการบริหารความเสี่ยงตามแนวทาง COSO มาใช้ในกระบวนการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงของ ธพว. ซึ่งสอดคล้องตามแนวทางของระบบการประเมินคุณภาพรัฐวิสาหกิจ โดยมีการเชื่อมโยงการบริหารความเสี่ยง เข้ากับเป้าหมายและแผนกลยุทธ์ของ ธพว. โดย ธพว. ได้มีการวิเคราะห์ความเสี่ยง ประเมินความเสี่ยงจากทั้งปัจจัยภายในและภายนอก ซึ่งอาจจะส่งผลกระทบต่อเป้าหมายของแผนธุรกิจ ธพว. กำหนดระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ (Risk Appetite) และระดับความเสี่ยงที่ยอมให้เบี่ยงเบนได้ (Risk Tolerance) มีการจัดทำแผนภูมิความเสี่ยง (Risk Map) และจัดทำแผนจัดการความเสี่ยงเพื่อลดระดับความเสี่ยงให้อยู่ในระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ และช่วยสนับสนุนให้บรรลุเป้าหมายของ ธพว. นอกจากนี้ ธพว. จะมีการรายงานติดตามผลการบริหารความเสี่ยงเสนอต่อคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องเป็นรายไตรมาส รวมทั้งมีการทบทวนแผนบริหารความเสี่ยงระหว่างปี เพื่อให้มั่นใจว่าได้มีการบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างเหมาะสม

4) การติดตามและรายงานสถานะความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ต่อคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอ โดยรายงานให้คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงทราบเป็นรายเดือน เพื่อจะได้มีการแก้ไข หรือกำหนดแนวทางในการดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนด

ความเสี่ยงด้านเครดิต (Credit Risk)

ความเสี่ยงด้านเครดิต หมายถึง ความเสี่ยงที่เกิดจากลูกค้า หรือคู่สัญญาของ ธพว. ไม่สามารถชำระหนี้คืนหรือไม่ปฏิบัติตามสัญญาที่ตกลงไว้กับ ธพว. รวมถึงโอกาสที่คู่สัญญาจะถูกปรับลดความน่าเชื่อถือ ซึ่งอาจจะส่งผลกระทบต่อผลการดำเนินงานและฐานะของเงินกองทุนของ ธพว.

ธพว. ได้ดำเนินกระบวนการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิตในปี 2561 ที่สอดคล้องกับแนวทางการกำกับดูแลโดยธนาคารแห่งประเทศไทย กล่าวโดยสรุปดังนี้

1) การจัดการก่อนรับความเสี่ยงด้านเครดิต เพื่อให้การบริหารความเสี่ยงที่ดี และสอดคล้องกับเป้าหมายและพันธกิจ การขยายฐานลูกค้าสินเชื่อเพื่อช่วยเหลือผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม จากการออกผลิตภัณฑ์หรือมาตรการใหม่ๆ ของผลิตภัณฑ์สินเชื่อ ที่สอดคล้องกับพันธกิจในการอำนวยความสะดวกรายย่อย และการยกระดับความสามารถของ ธพว. โดยผ่านกระบวนการออกผลิตภัณฑ์ที่มีการประเมินความเสี่ยงผ่านคณะทำงานกลั่นกรองการออกผลิตภัณฑ์และนำเสนอผลิตภัณฑ์ เสนอต่อคณะกรรมการความเสี่ยงเพื่ออนุมัติเห็นชอบก่อนออกผลิตภัณฑ์

ความเสี่ยงด้านเครดิต (Credit Risk) (ต่อ)

ในปี 2561 ธพว. ยังคงทยอยการกันสำรองที่เพิ่มขึ้นในลักษณะรายกลุ่มที่ยังไม่เป็น NPL และเพื่อเป็นการรองรับผลกระทบการกันสำรองที่จะเพิ่มขึ้นอีกในอนาคตเรื่องการค้าขายของสินทรัพย์ทางการเงินที่เกี่ยวข้องกับพอร์ตสินเชื่อเพื่อเข้าสู่มาตรฐานการบัญชีใหม่ TFRS 9 ซึ่งปี 2561 คณะกรรมการธนาคารได้กำกับดูแลอย่างใกล้ชิดในเรื่องการประมาณการค้างเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยงตาม Basel II ให้สอดคล้องกับการเตรียมความพร้อมเข้าสู่มาตรฐานการบัญชีใหม่ TFRS 9 ซึ่งโครงการเตรียมความพร้อมเข้าสู่มาตรฐานการบัญชีใหม่ TFRS 9 นั้น ได้รับการอนุมัติการดำเนินงานและงบประมาณในปี 2561 แล้ว

2) การระบุความเสี่ยง เดือนเมษายน ปี 2561 ธนาคารได้เริ่มใช้ A Score (Expert Judgment model) บนระบบใหม่ซึ่งเป็นระบบอนุมัติสินเชื่อ CA On Line ของกลุ่มวงเงินสินเชื่อไม่เกิน 1 ล้านบาท การริเริ่มใช้ระบบ A score และ CA On Line นั้น จะช่วยเพิ่มขีดความสามารถด้านการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิต ด้านการติดตามผลการใช้ A score และเพื่อเป็นประโยชน์นำมาใช้พัฒนา Statistic A score model ให้กับธนาคารต่อไปได้

ในเดือนมิถุนายน คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงได้อนุมัติแผนการดำเนินการ การพัฒนาระบบต่อเนื่อง กล่าวคือ A score และ CA On Line phase 2 เพื่อใช้ในการอนุมัติสินเชื่อกลุ่มลูกค้าวงเงิน 1-5 ล้านบาท โดยกระบวนการนี้จะได้นำ NCB Score มา matrix กับ A score ด้วย โดยมีแผนการพัฒนาระบบที่จะแล้วเสร็จภายในปี 2562

3) การกำกับดูแลพอร์ต ธพว.ให้ความสำคัญด้านการดูแลสถานะลูกค้าอย่างใกล้ชิดและการติดตามการค้างชำระ โดยแยกกลุ่มงานด้านควบคุมคุณภาพสินเชื่อ (Loan Monitoring) เพื่อช่วยป้องกันการการตกชั้นหนี้เงินนำไปสู่หนี้คือคุณภาพ มีการใช้เครื่องมือบริหารความเสี่ยงกล่าวโดยสรุปคือ ทบทวนนโยบายและเครื่องมือการกำกับความเสี่ยง ดังนี้

3.1 กระบวนการบริหารพอร์ตและติดตามหนี้ (Loan Monitoring) ที่แบ่งตามลักษณะความเสี่ยงและตัวปรับลดความเสี่ยงของแต่ละกลุ่มพอร์ต การกำกับติดตามเป็นพิเศษกับกลุ่มลูกหนี้รายที่มีวงเงินสูงเพื่อลด NPL Re Entry

3.2 เดือนกุมภาพันธ์รายงาน First Date Not Paid รายเดือน ที่ประกอบด้วยการวิเคราะห์เชิงลึกเพื่อนำไปใช้ปรับปรุงเกณฑ์การอำนวยสินเชื่อ และสื่อสารให้เป็น Lesson learn ให้กับหน่วยงานสินเชื่อ

3.3 การกำกับดูแลคุณภาพ Early warning เพื่อป้องกันการตกชั้นหนี้ โดยลำดับความสำคัญการติดตามเก็บหนี้และแก้ไขหนี้ตามกลุ่มที่มีความเสี่ยงและมีโอกาสความเสียหายสูงก่อน

3.4 ปรับปรุงการกำกับดูแลระดับเพดานรายอุตสาหกรรมด้วยข้อมูลจากภายนอกเพื่อให้ข้อมูลในการกำหนดเพดานสะท้อนความเสี่ยงที่ดียิ่งขึ้น การใช้กลไกการทดสอบผลการใช้ของกลไกเพดานระหว่างปีทำให้การบริหารจัดการปรับปรุงการปรับเพดานล่วงหน้าได้มีประสิทธิภาพมากขึ้น นอกจากนี้ยังมีการกำกับเพดานลูกหนี้การค้าแฟคตอริง เพื่อลดความเสี่ยงเรื่องการกระจุกตัวของลูกหนี้การค้าด้วย

3.5 Industry Rating มีการทบทวนข้อมูลด้านปัจจัยด้านความเชื่อมั่นอุตสาหกรรมและปัจจัยด้านความเสี่ยง NPL ให้ทันสมัย และจัดหมวดหมู่อุตสาหกรรมเพื่อให้ครอบคลุมหมวดอุตสาหกรรมที่ละเอียดขึ้น เพิ่มประสิทธิภาพและมาตรฐานการอำนวยสินเชื่อ

4) การบริหารจัดการหนี้ NPL เพื่อให้สามารถลด NPL ตามเป้าหมายขององค์กร มีการเร่งดำเนินการทางกฎหมายกับ กลุ่มที่ NPL Re-Entry บนเป้าหมายหลักกลุ่มพอร์ตที่มีภาระหนี้สูงที่ไม่ให้ความร่วมมือการเจรจา อันจะนำไปสู่การปิดบัญชีจากการเคลมบสย. การยึดทรัพย์ สืบทรัพย์ ขายทอดตลาด และตัดหนี้สูญ ในขณะที่การประนอมหนี้และเจรจากับกลุ่มรายย่อยที่ยังมีกระแสเงินสดเพียงพอที่จะชำระหนี้ได้ตามสัญญาปรับปรุงหนี้ เพื่อให้ลูกหนี้สามารถดำเนินธุรกิจต่อไปได้ และธนาคารยังสามารถควบคุมการตกชั้น NPL รวมให้บรรลุเป้าหมาย NPL ที่ตั้งไว้

ความเสี่ยงด้านเครดิต (Credit Risk) (ต่อ)

ทพว. มีการติดตามและรายงานผลการดำเนินงานของวงจรถอร์ตสินเชื่อที่เคลื่อนไหวเป็นรายเดือน นอกจากการเน้นที่ติดตามรายงานพอร์ตในทุกสถานะของวงจรถอร์ตสินเชื่อแล้ว ยังได้นำเสนอแนวโน้มและบทวิเคราะห์เชิงคุณภาพที่แยกกลุ่มรายวงเงินที่มากกว่า 15 ล้านบาท และน้อยกว่า 15 ล้านบาท ซึ่งเป็นรายย่อย เพื่อให้ผู้บริหารระดับสูงเห็น risk profile เชิงลึกของแต่ละกลุ่ม สามารถนำไปกำหนดทิศทางแผนการขยายสินเชื่อ รวมไปถึงแนวทางเพื่อปรับปรุงกระบวนการบริหารจัดการหนี้ที่ต้องระมัดระวังเป็นพิเศษที่ต้องการ การติดตามใกล้ชิดกลุ่มลูกหนี้ที่อ่อนแอจากการปรับโครงสร้างหนี้

ความเสี่ยงด้านตลาด (Market Risk)

ความเสี่ยงด้านตลาด หมายถึง ความเสี่ยงที่ธนาคารอาจได้รับความเสียหาย เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่าของฐานะทั้งที่อยู่ใบบงคุดและนอกงบคุดที่เกิดจากการเคลื่อนไหวของอัตราดอกเบี้ย ราคาตราสารทุน อัตราแลกเปลี่ยน และราคาสินค้าโภคภัณฑ์ ทพว. ได้มีการดำเนินการบริหารความเสี่ยงด้านตลาด สอดคล้องตามแนวทางของธนาคารแห่งประเทศไทย โดยสรุปได้ดังนี้

1) การกำหนดนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารความเสี่ยงด้านตลาด ได้แก่ นโยบายการบริหารความเสี่ยงด้านตลาด นโยบายการบริหารความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ยในบัญชีเพื่อการธนาคาร และนโยบายการบริหารฐานะในบัญชีเพื่อการค้าและบัญชีเพื่อการธนาคาร เพื่อเป็นกรอบนโยบายและใช้เป็นแนวทางสำหรับการบริหารและควบคุมความเสี่ยงด้านตลาดของธนาคาร

2) การพัฒนาเครื่องมือในการวัดและประเมินความเสี่ยงด้านตลาด อาทิ

- การวิเคราะห์ความแตกต่างของระยะเวลากำหนดอัตราดอกเบี้ยใหม่ หรืออายุสัญญาคงเหลือระหว่างสินทรัพย์หนี้สิน และรายการนอกงบคุด (Repricing Gap) การพิจารณาผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยต่อรายได้ และมูลค่าทางเศรษฐกิจของธนาคาร

- การวัดผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงปัจจัยเสี่ยงต่างๆ อาทิ การวัดผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงอัตราผลตอบแทนในตลาดตราสารหนี้ที่มีต่อราคาตราสารหนี้ (DV01) การประเมินมูลค่ายุติธรรมของตราสารหนี้ และธุรกรรมเงินตราต่างประเทศ

3) การติดตามและควบคุมความเสี่ยงด้านตลาด โดยมีการดำเนินการดังนี้

- การกำหนดเพดานความเสี่ยงด้านตลาด (Market Risk Limits) และมีการทบทวนเป็นประจำทุกปี เพื่อให้เพดานความเสี่ยงมีความเหมาะสม

- การจัดทำรายงานสถานะการลงทุน และรายงานสถานะความเสี่ยงด้านตลาด เสนอต่อคณะกรรมการและผู้บริหารที่เกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอ

- การควบคุมดูแลความเสี่ยงด้านตลาดโดยผู้บริหารและคณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ คณะกรรมการบริหารสินทรัพย์และหนี้สิน และคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง

ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง (Liquidity Risk)

ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง หมายถึง ความเสี่ยงอันเกิดจากการที่ธนาคารไม่สามารถชำระหนี้สินหรือภาระผูกพันเมื่อถึงกำหนด เนื่องจากไม่สามารถเปลี่ยนสินทรัพย์ที่มีอยู่เป็นเงินสดได้ทันเวลา หรือไม่สามารถจัดหาเงินทุนได้อย่างเพียงพอหรือสามารถหาเงินมาชำระได้แต่ด้วยต้นทุนที่สูงเกินกว่าระดับที่ยอมรับได้ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อรายได้และเงินกองทุนของธนาคาร

ทพว. ได้มีการดำเนินการบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง สอดคล้องตามแนวทางของธนาคารแห่งประเทศไทย โดยสรุปได้ ดังนี้

1) การกำหนดนโยบายการบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง เพื่อเป็นกรอบนโยบายและใช้เป็นแนวทางสำหรับการบริหารและควบคุมความเสี่ยงด้านสภาพคล่องของธนาคาร

๓๖

ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง (Liquidity Risk) (ต่อ)

2) การพัฒนาเครื่องมือในการวัดและประเมินความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง อาทิ

- การจัดทำรายงานฐานะสภาพคล่องสุทธิ (Liquidity Gap)

- การวัดและประเมินความเสี่ยงด้านสภาพคล่องโดยใช้อัตราส่วนทางการเงิน เช่น อัตราส่วนการกระจุกตัวของลูกค้าเงินฝากรายใหญ่ การดำรงสินทรัพย์สภาพคล่อง และ Mismatch เป็นต้น

3) การติดตามและควบคุมความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง โดยมีการดำเนินการ ดังนี้

- การกำหนดเพดานความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง (Liquidity Risk Limits) และมีการทบทวนเป็นประจำทุกปีเพื่อให้เพดานความเสี่ยงมีความเหมาะสม

- การจัดทำรายงานสถานะความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง เสนอต่อคณะกรรมการและผู้บริหารที่เกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอ

- การควบคุมดูแลความเสี่ยงด้านสภาพคล่องโดยผู้บริหารและคณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ คณะกรรมการบริหารสินทรัพย์และหนี้สิน และคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง

ความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ (Operational Risk)

ความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ หมายถึง ความเสี่ยงที่จะเกิดความเสียหาย อันเนื่องมาจากขาดการกำกับดูแลกิจการที่ดี หรือขาดธรรมาภิบาลในองค์กร และขาดการควบคุมภายในที่ดี โดยอาจจะเกี่ยวข้องกับกระบวนการปฏิบัติงานภายใน ผู้ปฏิบัติงานระบบงาน หรือเหตุการณ์ภายนอกต่างๆ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อรายได้และเงินกองทุนของสถาบันการเงิน ทั้งนี้ความเสี่ยงด้านปฏิบัติการนับรวมถึงความเสี่ยงด้านกฎหมายด้วย

ธพว. ได้มีการดำเนินการทบทวนนโยบายที่เกี่ยวข้องกับความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ เช่น นโยบายการบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ นโยบายการให้บริการจากบุคคลภายนอก นโยบายการให้บริการจากบุคคลภายนอกด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ นโยบายการบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ อย่างสม่ำเสมอ โดยพิจารณาจากสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปจากปีก่อนและดำเนินการปรับปรุงให้มีความเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปนั้น

ในปี 2561 แนวทางการบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการของ ธพว. มุ่งเน้นให้ความสำคัญเกี่ยวกับความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่งต่างๆของหน่วยงานกำกับที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เนื่องจากในปี 2561 ที่ผ่านมามี กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และเทคโนโลยีสารสนเทศ มีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นต่อเนื่องอย่างมีนัยสำคัญ

โดยมีรายละเอียดที่ปรับปรุงเพิ่มเติมดังนี้

1) การสร้างความตระหนัก

เพื่อให้เกิดการรับรู้เข้าใจ และตระหนักถึงความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย และด้านต่างๆที่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และกิจกรรมสำคัญของธนาคาร โดยได้ทำการระบุปัจจัยเสี่ยง (Risk Factor) สาเหตุหรือปัจจัยที่อาจก่อให้เกิดความเสี่ยงและมีผลกระทบภายใต้สภาพแวดล้อมภายในองค์กร ที่ทำให้การดำเนินงานของธนาคาร อาจไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยพิจารณาจากทั้งปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก ซึ่งมีวิธีการในการระบุความเสี่ยง เช่น

1. ให้ทุกหน่วยงานมีส่วนร่วมในการระบุความเสี่ยง เพื่อให้ได้ความเสี่ยงที่หลากหลาย

2. ใช้ข้อมูลในอดีต โดยใช้ข้อมูลเหตุการณ์ที่เคยเกิดขึ้นในอดีตมาเป็นส่วนช่วยในการระบุ

3. ใช้การวิเคราะห์ เช่น ความผิดพลาดที่เกิดจากคน หรือระบบงาน หรือจากสถานการณ์ใดๆ เป็นต้น

4. ใช้ Check list ที่ได้ระบุมาแล้วให้เลือกตามความเหมาะสม หรือสามารถระบุเพิ่มเติมนอกเหนือจากตัวอย่างที่กำหนดไว้ได้

ความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ (Operational Risk) (ต่อ)

2) การวัดหรือการประเมินความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ

กำหนดให้มีการวิเคราะห์ความเสี่ยงอย่างเป็นระบบ โดยการประเมินแต่ละปัจจัยเสี่ยงว่ามีโอกาสที่จะเกิดมากน้อยเพียงใด และหากเกิดขึ้นแล้วส่งผลกระทบต่อธนาคารมากน้อย/รุนแรงเพียงใด รวมถึงการจัดลำดับความสำคัญว่าเหตุการณ์ใด/เงื่อนไขใดที่จะมีผลต่อการไม่บรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน/ธนาคาร เพื่อจะได้กำหนดมาตรการจัดการกับปัจจัยเสี่ยงเหล่านั้นได้อย่างเหมาะสมจากเครื่องมือการประเมินการควบคุมความเสี่ยงด้วยตนเอง ซึ่งกำหนดให้ทำการประเมินปีละครั้ง เพื่อให้มั่นใจได้ว่าหน่วยงานมีการบริหารความเสี่ยงอย่างเพียงพอและต่อเนื่อง โดยมีแนวทาง/เกณฑ์การประเมิน ดังนี้

2.1) เกณฑ์การประเมินความเสี่ยง โดยพิจารณาระดับโอกาสที่จะเกิด (Likelihood) และผลกระทบ (Impact) เพื่อประเมินความเสี่ยง โดยใช้ Risk Matrix พิจารณาทั้งในเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ โดยอาศัยเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นภายนอกและภายในองค์กร

2.2) การจัดลำดับความเสี่ยง จากการคำนวณระดับความเสี่ยง (Risk Exposure) เท้ากับผลบวกของคะแนนระหว่างโอกาสที่จะเกิดกับผลกระทบที่คาดว่าจะเกิด เพื่อนำมาจัดลำดับความสำคัญในการจัดการความเสี่ยงที่เห็นว่าควรเร่งจัดการก่อน และปรับ Risk Profile ให้สอดคล้องกับ Risk Profile ของการบริหารความเสี่ยงในระดับองค์กรเพื่อให้เป็นมาตรฐานเดียวกันทั้งองค์กร

2.3) การกำหนดระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ โดยการประเมินระดับความรุนแรงของความเสี่ยง/ปัจจัยเสี่ยง ผลกระทบต่อการบรรลุเป้าหมายของหน่วยงานว่าจะสามารถยอมรับได้มากน้อยเพียงใด ในเชิงปริมาณซึ่งพิจารณาออกมาเป็นค่าวัดระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้เป็นตัวเลข ซึ่งค่าคะแนนความเสี่ยงที่ยอมรับได้

2.4) การจัดการความเสี่ยงเป็นการหาวิธีบริหารเพื่อลด/ป้องกันความเสี่ยงว่าหากความเสี่ยงนั้นเกิดขึ้นจริงจะมีผลเสียหายหรือเกิดผลกระทบในระดับที่ธนาคารยอมรับได้ โดยการออกแบบระบบการจัดการความเสี่ยงหรือการควบคุมให้เหมาะสมกับเวลาและทรัพยากรที่มีซึ่งมีอยู่หลายวิธี ได้แก่ การยอมรับความเสี่ยง การลดความเสี่ยง/ควบคุมความเสี่ยง การกระจายความเสี่ยง และการหลีกเลี่ยงความเสี่ยง ทพว. กำหนดมาตรการในการจัดการความเสี่ยง อาทิ การพัฒนากรอบการกำกับดูแลการปฏิบัติงาน (Compliance Framework) เพื่อให้เกิดการกำกับดูแลบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ ประเมินความเสี่ยงและเริ่มนำกรอบการปฏิบัติงานดังกล่าวไปใช้ในส่วนที่มีความเสี่ยงสูง กำหนดให้พนักงานและหน่วยงานต่างๆของธนาคารต้องปฏิบัติตามกฎหมาย กฎระเบียบทั้งภายในและภายนอกที่เกี่ยวข้องผ่านทางคู่มือปฏิบัติงานและการจัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการ และกำกับดูแลการปฏิบัติตามคู่มือผ่านทางกลไกในการตรวจสอบภายใน ตลอดจนการติดตามแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับธนาคารอย่างใกล้ชิด

3) การติดตามและการรายงานความเสี่ยง

กำหนดให้มีระบบการติดตามและรายงานต่อผู้บังคับบัญชาและคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องดังนี้

3.1) การติดตามการดำเนินการตามแผนการควบคุม ป้องกันความเสี่ยง (งวดบัญชีก่อนหน้า) ของหน่วยงานย่อย เป็นรายไตรมาส เสนอต่อคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงและคณะกรรมการตรวจสอบ

3.2) การติดตามการประเมินผลการควบคุมความเสี่ยงด้วยตนเอง ปีละครั้ง และสรุปผลรายงานต่อคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงและคณะกรรมการตรวจสอบ

3.3) การติดตามความคืบหน้าผลการดำเนินการแก้ไข ปรับปรุง ความเสี่ยงที่มีการดำเนินงานแล้วหรือไม่อย่างไร กำหนดให้มีการติดตามทุกเดือนจนกว่าจะได้รับการแก้ไขปรับปรุงและสรุปผลความคืบหน้ารายงานต่อคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง

ความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ (Operational Risk) (ต่อ)

3.4) การรายงานข้อมูลเรื่องร้องเรียนและสัดส่วนข้อร้องเรียนที่ได้ข้อยุติภายในระยะเวลาที่กำหนดต่อคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงให้รับทราบอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอทุกเดือน

3.5) การรายงานข้อมูลสถานะความเสี่ยงและแนวทางการจัดการในภาพรวมตามความเหมาะสม ต่อคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงให้รับทราบอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ ทุกเดือน

4) การควบคุมความเสี่ยง

การแยกแยะความเสี่ยงว่าเหตุการณ์ความเสี่ยงใดที่ควรได้รับความสนใจจากผู้บริหาร หรือการต้องการจัดการเป็นการเฉพาะหรือการใช้แผนฉุกเฉินและการขอข้อมูลข้อผิดพลาดจากการปฏิบัติงานที่ฝ่ายตรวจสอบภายในตรวจพบมาประกอบการกำกับควบคุมให้ผู้ประเมินตนเองทำการประเมินความเสี่ยงให้สะท้อนความเสี่ยงที่แท้จริงเพื่อให้สามารถจัดการความเสี่ยงได้อย่างเหมาะสม

สำหรับการบริหารความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในปี 2561 มีการดำเนินการที่สำคัญดังนี้

1) แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศ (Information Security Management System: ISMS) เพื่อกำกับดูแลให้ระบบการบริหารจัดการความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศของธนาคารมีความมั่นคง และปลอดภัยในการกำหนดบทบาทของผู้บริหารต่อการสนับสนุนให้เกิดการบริหารจัดการความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศของเทคโนโลยีสารสนเทศ ให้เป็นไปตามมาตรฐาน ISO/IEC 27001:2013

2) จัดตั้งฝ่ายปรับปรุงระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยมีการกำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบดำเนินการเพื่อให้มีการบริหารจัดการด้านสารสนเทศที่ดี มีการวางแผนการดำเนินงานด้านสารสนเทศ เพื่อรองรับการดำเนินธุรกิจในระยะต่างๆ อย่างเหมาะสม มีการกำกับดูแลให้กระบวนการและขั้นตอนการปฏิบัติงานด้านสารสนเทศของธนาคารเป็นไปตามมาตรฐาน มีการปฏิบัติงานด้านสารสนเทศให้เป็นไปตามกฎหมายข้อบังคับ ระเบียบและคำสั่งที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งสอดคล้องกับการดำเนินงานของธนาคารในปัจจุบัน

3) แยกการบริหารความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ออกจากการบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ โดยปรับโครงสร้างฝ่ายบริหารความเสี่ยง กำหนดให้มีส่วนบริหารความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ มีผู้บริหารระดับรองผู้อำนวยการเพิ่มขึ้นมา โดยมีการกำหนดให้มีการประเมินความเสี่ยง ซึ่งประกอบไปด้วย การระบุความเสี่ยง การวิเคราะห์ความเสี่ยง และการประเมินค่าความเสี่ยง ให้เป็นไปตามกรอบการบริหารความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ติดตามแผนการจัดการความเสี่ยงและรายงานสถานะความเสี่ยง กระบวนการบริหารความเสี่ยง ผลการบริหารความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และแนวโน้มของความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่อาจเกิดขึ้น เสนอต่อคณะกรรมการธนาคารหรือคณะกรรมการที่ได้รับมอบหมาย เพื่อทราบ พิจารณาในระยะเวลาที่เหมาะสม

การควบคุมภายใน

ธพว. ให้ความสำคัญกับระบบการควบคุมภายใน โดยมีการพัฒนาระบบการควบคุมภายในอย่างต่อเนื่องเพื่อสนับสนุนการดำเนินธุรกิจของ ธพว. ให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงที่สุดเนื่องจากระบบการควบคุมภายในเป็นเครื่องมือด้านการจัดการที่ช่วยในการป้องกันและรักษาทรัพย์สินของธนาคาร การใช้ทรัพยากรของธนาคารเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และช่วยให้การปฏิบัติงานในขั้นตอนต่างๆ เป็นไปอย่างถูกต้องเหมาะสม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสถานการณ์ที่เต็มไปด้วยการแข่งขันในปัจจุบัน กอปรกับการที่กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ มีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องอย่างมีนัยสำคัญของทั้งหน่วยงานกำกับและหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง ธพว. จึงมีการปรับปรุงมาตรการควบคุมต่างๆ ให้มีความเหมาะสมกับสถานการณ์ สิ่งแวดล้อม และความเสี่ยงที่เปลี่ยนแปลง พร้อมกับได้ทำการประเมินความเสี่ยงของระบบการควบคุมภายใน โดยกำหนดให้ส่วนงานต่างๆ ทั้งในสำนักงานใหญ่และส่วนภูมิภาคนำการประเมินความเสี่ยงจากการควบคุมด้วยตนเอง (Risk Control Self - Assessment: RCSA) มาใช้เป็นเครื่องมือในการดำเนินงานด้านการบริหารความเสี่ยง

การควบคุมภายใน (ต่อ)

และการควบคุมภายในตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติ การควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.2561 และแนวปฏิบัติที่ประยุกต์จากระบบการควบคุมภายในของ The Committee of Sponsoring Organization of the Treadway Commission (COSO) ซึ่งครอบคลุมองค์ประกอบต่างๆ ในการบริหารงานที่เป็นที่ยอมรับโดยทั่วไป ดังนี้

1) สภาพแวดล้อมของการควบคุม (Control Environment)

คณะกรรมการ และผู้บริหาร ชพว. มีการส่งเสริมและสนับสนุนวัฒนธรรมองค์กรให้มีการนำหลักการและแนวทางปฏิบัติด้านธรรมาภิบาล ความซื่อสัตย์ และมีจริยธรรมในการบริหารและการปฏิบัติงานเพื่อให้บุคลากรในธนาคารเกิดจิตสำนึกที่ดีในการปฏิบัติงานตามความรับผิดชอบให้บรรลุวัตถุประสงค์ ซึ่งเป็นองค์ประกอบพื้นฐานที่จะไปเสริมองค์ประกอบการควบคุมอื่นๆ พร้อมทั้งให้มีการกำกับดูแลกิจการที่ดี มีความโปร่งใส มีการปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้มีสภาพแวดล้อมของการควบคุมภายในที่ดีและเหมาะสมดังนี้

- จัดทำคู่มือธรรมาภิบาล จริยธรรม จรรยาบรรณ ของกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย พ.ศ.2561 โดยให้ความสำคัญกับความโปร่งใส (Transparency) ความพร้อมรับผิดชอบ (Accountability) ความปลอดจากการทุจริตในการปฏิบัติงาน (Corruption-Free) ความมีวัฒนธรรมคุณธรรมในองค์กร (Integrity Culture) และความมีคุณธรรมการทำงานในหน่วยงาน (Work Integrity) โดยไม่มีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ในปี 2561 ชพว. ปรับปรุงองค์ประกอบของคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดี เพื่อทำหน้าที่กำกับดูแลและส่งเสริมให้การบริหารจัดการสอดคล้องกับหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีให้ผู้บริหารและพนักงานมีคุณธรรมจริยธรรมและมีความซื่อสัตย์ในการปฏิบัติงาน โดยเป็นไปตามคู่มือธรรมาภิบาล จริยธรรม จรรยาบรรณ ของกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานของ ชพว. พร้อมทั้งเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผ่านระบบเว็บไซต์ภายใน ชพว. ให้รับทราบและถือปฏิบัติทั่วทั้งองค์กร

ชพว.มีการจัดทำแผนงานประจำปี รวมทั้งมีการทบทวนแผนงานระหว่างปี มีการปรับโครงสร้างองค์กรพร้อมทั้งกำหนดระเบียบปฏิบัติให้เหมาะสมกับ โครงสร้างองค์กรใหม่ ตลอดจนฝ่ายงานดูแลเรื่องจริยธรรมของพนักงานและเรื่องการดูแลความเป็นธรรมต่อลูกค้า ซึ่งการจัดตั้งองค์กรและสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมและเอื้ออำนวยต่อการปฏิบัติงาน มีส่วนช่วยสนับสนุนให้ระบบการควบคุมภายในของธนาคารเป็นไปตามนโยบายที่กำหนดไว้และส่งผลกระทบต่อระบบการควบคุมภายในที่รัดกุมอย่างเพียงพอ

2) การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

ชพว. ประเมินความเสี่ยงการควบคุมภายในอย่างเป็นระบบ โดยผู้บริหารและพนักงานทุกระดับมีส่วนร่วมในการระบุและประเมินความเสี่ยงจากการปฏิบัติงานในความรับผิดชอบของตนเอง เพื่อให้ทราบเหตุการณ์ของความเสี่ยงและหาทางแก้ไข และควบคุมให้ความเสี่ยงอยู่ในระดับที่เกิดความเสียหายน้อยที่สุด อันนำไปสู่การจัดการความเสี่ยงที่สอดคล้องตรงตามปัญหาของปฏิบัติงาน โดยการพัฒนาเครื่องมือการประเมินความเสี่ยงกำหนดวัตถุประสงค์เป้าหมายของหน่วยงาน และวัตถุประสงค์ระดับกิจกรรมที่ชัดเจนสอดคล้องและเชื่อมโยงกัน ในการที่จะทำงานให้สำเร็จด้วยงบประมาณและทรัพยากรที่กำหนดไว้ อย่างเหมาะสม

ชพว. ให้ความสำคัญต่อการบริหารความเสี่ยงและการจัดการความเสี่ยงทั้งจากปัจจัยภายในและภายนอก โดย

- ธนาคารกำหนด โครงสร้างองค์กรสายบริหารความเสี่ยงพร้อมทั้งมีการจัดตั้งคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง (Risk Management Committee) ซึ่งกำหนดบทบาท หน้าที่ ความรับผิดชอบ กำหนดกรอบ กลั่นกรอง ทบทวนนโยบาย กลยุทธ์ และแนวทางในการบริหารความเสี่ยง กำกับติดตามให้มีการปฏิบัติงานตามแนวทางการบริหารความเสี่ยงที่กำหนด

๓

การควบคุมภายใน (ต่อ)

• ธนาคารดำเนินการบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กรตามแนวทาง COSO – Enterprise Risk Management: ERM พร้อมกับกำหนดนโยบายการบริหารความเสี่ยง เพื่อเป็นแนวทางบริหารจัดการความเสี่ยงที่อาจส่งผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของธนาคารโดยได้จัดทำ Risk Profile ในทั้งในระดับองค์กร และระดับหน่วยงาน ตลอดจนการบริหารความเสี่ยงระดับกระบวนการต่างๆ

• ธนาคารกำหนดนโยบายการรักษาความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศ ซึ่งเป็นไปตามมาตรฐาน ISO/IEC 27001 และ ISO/IEC 27002 เพื่อสร้างความมั่นใจถึงความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลของความมั่นคงปลอดภัยของสารสนเทศธนาคาร ตลอดจนการสร้างความตระหนักและให้ความรู้กับพนักงาน โดยการจัดอบรมและสื่อสารอย่างทั่วถึง เพื่อให้ทุกคนในองค์กรรู้ถึงความเสี่ยงและการป้องกันภัยคุกคามด้านเทคโนโลยีสารสนเทศใหม่ๆ อย่างสม่ำเสมอ

3) กิจกรรมการควบคุม (Control Activities)

ธพว. กำหนดทิศทางในการปฏิบัติงาน โดยจัดทำนโยบายระเบียบ คำสั่งและคู่มือการปฏิบัติงานเป็นลายลักษณ์อักษรอย่างชัดเจนเพื่อให้ผู้บริหารและพนักงานถือปฏิบัติทั่วทั้งองค์กรเป็นการลดหรือควบคุมความเสี่ยงจากการปฏิบัติงานโดยให้สอดคล้องกับนโยบายและสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนไป เพื่อให้มั่นใจว่าระบบการควบคุมภายในของหน่วยงานเป็นไปอย่างเหมาะสมและเพียงพอ และคุ้มค่ากับค่าใช้จ่ายที่ต้องเสียไป นอกจากนี้ ยังจัดให้มีระบบการควบคุมระบบสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพ เพื่อป้องกันการเข้าถึงข้อมูลและป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นในการนำข้อมูลไปใช้ในทางที่ไม่สมควร ธพว. มีการสอบทานการปฏิบัติงานตามกฎหมายกฎเกณฑ์ของทางราชการระเบียบปฏิบัติงานทั้งจากภายในและภายนอกและรายงานผลการปฏิบัติในภาพรวมต่อกรรมการผู้จัดการคณะกรรมการตรวจสอบและคณะกรรมการธนาคาร

ธพว. มีการกำหนดและทบทวนขอบเขต อำนาจหน้าที่และอำนาจการอนุมัติวงเงินของผู้บริหารแต่ละระดับเป็นลายลักษณ์อักษรอย่างชัดเจน และมีการแบ่งแยกหน้าที่เพื่อการตรวจสอบซึ่งกันและกันได้อย่างเหมาะสม

4) สารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication)

ธพว. จัดให้มีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่เหมาะสมกับการปฏิบัติงานและสนองตอบต่อความต้องการของผู้บริหารใช้ในการบริหารจัดการ โดยคำนึงถึงคุณภาพของสารสนเทศและการสื่อสารที่ส่งไปยังฝ่ายบริหาร พนักงาน และผู้เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกในรูปแบบที่เหมาะสม ช่วยให้ได้รับข้อมูลสารสนเทศสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรตลอดจนจัดทำแผนฉุกเฉินด้านเทคโนโลยีสารสนเทศรองรับเหตุการณ์ฉุกเฉินหรือเหตุวิบัติภัยที่อาจเกิดขึ้นเพื่อลดผลกระทบและสร้างความต่อเนื่องมีประสิทธิภาพในการให้บริการ

ธพว. ใช้นโยบายทางการบัญชีตามมาตรฐานการบัญชีที่เหมาะสมกับธุรกิจมีการพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ และระบบฐานข้อมูลอื่นๆ เพื่อให้สามารถเรียกใช้ข้อมูลที่สำคัญๆ ได้อย่างเพียงพอและทันต่อเหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปธนาคารจัดให้มีระบบการสื่อสารที่ดีต่อทั้งหน่วยงานภายในและภายนอก รวมถึงผู้มีส่วนได้เสียอย่างเหมาะสม ดังนี้

• การสื่อสารในประเด็นสาระสำคัญที่เกี่ยวกับการประชุมผลการดำเนินงานของธนาคาร ธนาคารจัดส่งเอกสารประกอบการประชุมให้คณะกรรมการธนาคาร และคณะกรรมการทุกคณะ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องล่วงหน้าก่อนการประชุม เพื่อให้สามารถวิเคราะห์ข้อมูลก่อนตัดสินใจอย่างเพียงพอ พร้อมทั้งยังสามารถร้องขอข้อมูลเพิ่มเติมจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณา

• ธนาคารมีช่องทางการสื่อสารภายในหลายช่องทาง ประกอบด้วย การสื่อสารผ่านทาง Intranet ของธนาคาร การสื่อสารผ่าน Electronic Mail ตลอดจนการให้ความรู้ที่มีประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานผ่านระบบ E-Learning

• ธนาคารมีช่องทางการสื่อสารภายนอก หลายช่องทาง ประกอบด้วย Website ของธนาคาร Electronic Mail เฟสบุ๊ก และไลน์ เพื่อสื่อสารข้อมูลข่าวสารของธนาคารอย่างทั่วถึง และสม่ำเสมอ

๓๖

การควบคุมภายใน (ต่อ)

- ธนาคารมีช่องทางการรับเรื่องร้องเรียน หลายช่องทาง ประกอบด้วยศูนย์ลูกค้าสัมพันธ์ (Call Center) 1357 โทรศัพท์ ธนาคารหมายเลข 02-265-3000 โทรสารเลขหมาย 02-265-4000 สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ ได้แก่ เว็บไซต์ สื่อสังคมออนไลน์ อินเทอร์เน็ต โลก ทีวีเดเจอร์ เพื่อให้พนักงาน และบุคคลภายนอกเชื่อมั่นได้ว่าเรื่องร้องเรียนจะได้รับการพิจารณาอย่าง โปร่งใส สุจริตและเป็นธรรม

5) การติดตามประเมินผล (Monitoring)

ธพว. จัดให้มีกระบวนการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานในทุก ๆ ด้านจากผู้รับผิดชอบโดยตรง หรือจากผู้ที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการกำหนดมาตรการการควบคุม เพื่อให้สามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างเป็นอิสระ ดังนี้

- ธนาคารกำหนดให้มีการประเมินผลของแต่ละองค์ประกอบของการควบคุมภายใน ในทุกๆ ด้านอย่างต่อเนื่อง และสม่ำเสมอเป็นประจำทุกปี ทั้งในระดับองค์กร และระดับกระบวนการ ผ่านการประเมินการควบคุมความเสี่ยงด้วยตนเอง (Risk Control Self Assessment: RCSA) ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการบริหาร ติดตามและประเมินผลการควบคุมภายในโดยผู้ปฏิบัติงานเอง โดยมีหน่วยงานบริหารความเสี่ยง สอบทานความเพียงพอและเหมาะสมของการประเมินดังกล่าว พร้อมทั้งให้คำแนะนำในการกำหนดแนวทางปรับปรุงแก้ไข หากพบข้อบกพร่องของการควบคุมภายในรวมทั้งสรุปผลการประเมิน และจัดทำหนังสือรับรองการประเมินผลการควบคุมภายในจัดส่งกระทรวงการคลัง ตามกำหนด และรายงานต่อคณะกรรมการบริหาร ความเสี่ยง คณะกรรมการตรวจสอบ ตลอดจนการติดตามผลการดำเนินงานตามแผนปรับปรุงการควบคุมรายเดือน และสรุปผลการติดตามรายไตรมาส รายงานต่อคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง และคณะกรรมการตรวจสอบ

- ธนาคารมอบหมายให้หน่วยงานตรวจสอบภายใน ซึ่งเป็นหน่วยงานอิสระ ขึ้นตรงต่อคณะกรรมการตรวจสอบ ทำการสอบทานและรายงานผลเกี่ยวกับประสิทธิผลของการควบคุมภายใน ในทุกๆ ด้านอย่างสม่ำเสมอ สอดคล้องกับทิศทางกลยุทธ์ของธนาคาร และความเสี่ยงที่สำคัญที่ส่งผลกระทบต่อการค้าเงินงาน พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะซึ่ง ในการปฏิบัติงาน ตรวจสอบมุ่งเน้นการบริหารความเสี่ยง ความเพียงพอและความเหมาะสมของระบบการควบคุมภายในการปฏิบัติงาน การปฏิบัติตามข้อบังคับ นโยบาย ระเบียบ คำสั่งของธนาคารและราชการ โดยมีแนวทางการตรวจสอบตามฐานความเสี่ยง (Risk Base Approach)

- ธพว. มีการกำหนดแผนงานประจำปี มีการนำเสนอผลงานเพื่อเปรียบเทียบผลงานกับเป้าหมายพร้อมกับมีระบบ การติดตามงานระหว่างผู้บริหารระดับสูงกับระดับปฏิบัติการ โดยเฉพาะระหว่างหน่วยงานสำนักงานใหญ่ สำนักงานเขต และสาขา ที่อยู่ห่างไกลและในกรณีฉุกเฉิน ระบบการติดตามดังกล่าว ได้แก่ การจัดทำรายงานประจำวัน รายสัปดาห์ และ รายเดือน รวมถึงการดำเนินการ ในกรณีที่เกิดปัญหา หากเริ่มเห็นสัญญาณผลการดำเนินงานของสาขาลดลงไม่เป็นไปตามเป้าหมายผู้รับผิดชอบสายงานที่กำกับดูแล และหน่วยงานกิจการสาขาจะจัดประชุมพนักงานหรือลงพื้นที่ตรวจเยี่ยมสาขา สอบถามปัญหาอุปสรรค พร้อมให้คำปรึกษา แนะนำ และข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไข (อย่างทันกาล)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 ธนาคารมีรายการด้านสินทรัพย์และหนี้สินที่สำคัญจำแนกตามระยะเวลาคงเหลือ ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	2561		2560			
	ไม่เกิน 1 ปี	เกิน 1 ปี	รวม	ไม่เกิน 1 ปี	เกิน 1 ปี	รวม
สินทรัพย์						
รายการระหว่างธนาคาร						
และตลาดเงินสุทธิ	9,126.93	-	9,126.93	5,513.85	-	5,513.85
เงินลงทุนสุทธิ	2,690.46	4,688.51	7,378.97	1,305.18	5,931.10	7,236.28
เงินให้สินเชื่อ	<u>14,962.08</u>	<u>81,186.63</u>	<u>96,148.71</u>	<u>17,394.86</u>	<u>83,396.32</u>	<u>100,791.18</u>
รวม	<u>26,779.47</u>	<u>85,875.14</u>	<u>112,654.61</u>	<u>24,213.89</u>	<u>89,327.42</u>	<u>113,541.31</u>
หนี้สิน						
เงินรับฝาก	72,501.65	6,978.25	79,479.90	75,465.53	10,051.76	85,517.29
รายการระหว่างธนาคาร						
และตลาดเงินสุทธิ	263.94	6,881.90	7,145.84	235.76	8,171.68	8,407.44
ตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม	<u>108.84</u>	<u>9,175.45</u>	<u>9,284.29</u>	<u>114.67</u>	<u>175.45</u>	<u>290.12</u>
รวม	<u>72,874.43</u>	<u>23,035.60</u>	<u>95,910.03</u>	<u>75,815.96</u>	<u>18,398.89</u>	<u>94,214.85</u>

3.2 มูลค่ายุติธรรมของตราสารการเงิน

หน่วย : ล้านบาท

ประเภทตราสารการเงิน	2561		2560	
	มูลค่าตามบัญชี	มูลค่ายุติธรรม	มูลค่าตามบัญชี	มูลค่ายุติธรรม
สินทรัพย์ทางการเงิน				
เงินสด	0.27	0.27	0.24	0.24
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินสุทธิ	9,126.93	9,126.93	5,513.85	5,513.85
สินทรัพย์ตราสารอนุพันธ์	0.09	0.09	0.01	0.01
เงินลงทุนสุทธิ	7,378.97	7,378.97	7,236.28	7,236.28
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้สุทธิ	<u>89,378.26</u>	<u>89,378.26</u>	<u>91,236.14</u>	<u>91,236.14</u>
รวม	<u>105,884.52</u>	<u>105,884.52</u>	<u>103,986.52</u>	<u>103,986.52</u>
หนี้สินทางการเงิน				
เงินรับฝาก	79,479.90	79,479.90	85,517.29	85,517.29
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินสุทธิ	7,145.84	7,145.84	8,407.44	8,407.44
หนี้สินจำนองเมื่อทวงถาม	36.04	36.04	55.53	55.53
หนี้สินตราสารอนุพันธ์	0.10	0.10	0.01	0.01
ตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม	<u>9,284.29</u>	<u>9,284.29</u>	<u>290.12</u>	<u>290.12</u>
รวม	<u>95,946.17</u>	<u>95,946.17</u>	<u>94,270.39</u>	<u>94,270.39</u>

CP

5. ข้อมูลเพิ่มเติม

5.1 ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับกระแสเงินสด

รายการที่มีใช้เงินสดที่สำคัญ สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 มีดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	<u>2561</u>	<u>2560</u>
ส่วนเกิน (ต่ำกว่า) ทุนจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่าเงินลงทุน ในส่วนของเจ้าของเพิ่มขึ้น (ลดลง)	(8.38)	10.01

5.2 รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินสุทธิ (สินทรัพย์)

หน่วย : ล้านบาท

	<u>2561</u>			<u>2560</u>		
	<u>เมื่อทวงถาม</u>	<u>มีระยะเวลา</u>	<u>รวม</u>	<u>เมื่อทวงถาม</u>	<u>มีระยะเวลา</u>	<u>รวม</u>
ในประเทศ						
ธนาคารแห่งประเทศไทย	20.58	8,560.00	8,580.58	18.37	4,780.00	4,798.37
ธนาคารพาณิชย์	430.18	-	430.18	610.94	-	610.94
สถาบันการเงินเฉพาะกิจ	<u>15.37</u>	<u>77.82</u>	<u>93.19</u>	<u>7.11</u>	<u>93.33</u>	<u>100.44</u>
รวม	466.13	8,637.82	9,103.95	636.42	4,873.33	5,509.75
บวก ดอกเบี้ยค้างรับ	-	<u>1.28</u>	<u>1.28</u>	-	<u>0.52</u>	<u>0.52</u>
รวมในประเทศ	<u>466.13</u>	<u>8,639.10</u>	<u>9,105.23</u>	<u>636.42</u>	<u>4,873.85</u>	<u>5,510.27</u>
ต่างประเทศ						
เงินดอลลาร์สหรัฐ	<u>21.70</u>	-	<u>21.70</u>	<u>3.58</u>	-	<u>3.58</u>
รวมต่างประเทศ	<u>21.70</u>	-	<u>21.70</u>	<u>3.58</u>	-	<u>3.58</u>
รวมในประเทศและต่างประเทศ	<u>487.83</u>	<u>8,639.10</u>	<u>9,126.93</u>	<u>640.00</u>	<u>4,873.85</u>	<u>5,513.85</u>

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 เงินฝากสถาบันการเงินเฉพาะกิจในประเทศ จำนวน 77.82 ล้านบาท และ 93.33 ล้านบาท ตามลำดับ มีภาระค้ำประกันการกู้ยืมเงินเพื่อที่อยู่อาศัยของพนักงานธนาคาร

5.3 เงินลงทุนสุทธิ

หน่วย : ล้านบาท

	<u>2561</u>	<u>2560</u>
	<u>มูลค่ายุติธรรม</u>	<u>มูลค่ายุติธรรม</u>
5.3.1 เงินลงทุนเพื่อขาย		
หลักทรัพย์รัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ	2,639.99	1,254.87
บวก/(หัก) ค่าเผื่อการปรับมูลค่า	<u>(6.43)</u>	<u>1.93</u>
รวม	<u>2,633.56</u>	<u>1,256.80</u>

๒๓

5.3 เงินลงทุนสุทธิ (ต่อ)

หน่วย : ล้านบาท

	<u>2561</u>	<u>2560</u>
	<u>ราคาทุน/</u>	<u>ราคาทุน/</u>
	<u>ราคาทุนตัดจำหน่าย</u>	<u>ราคาทุนตัดจำหน่าย</u>
5.3.2 ตราสารหนี้ที่จะถือจนครบกำหนด		
หลักทรัพย์รัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ	3,865.17	5,077.56
<u>บวก</u> ค่าเผื่อการปรับมูลค่า	<u>0.34</u>	<u>0.36</u>
รวม	<u>3,865.51</u>	<u>5,077.92</u>

หน่วย : ล้านบาท

	<u>2561</u>	<u>2560</u>
	<u>ราคาทุน</u>	<u>ราคาทุน</u>
5.3.3 เงินลงทุนทั่วไป		
ตราสารหนี้ที่ไม่อยู่ในความต้องการของตลาดในประเทศ	1,055.77	1,067.77
<u>หัก</u> ค่าเผื่อการด้อยค่า	<u>(175.87)</u>	<u>(166.21)</u>
รวม	<u>879.90</u>	<u>901.56</u>
รวมเงินลงทุนสุทธิ	<u>7,378.97</u>	<u>7,236.28</u>

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 มีค่าเผื่อการปรับมูลค่าของเงินลงทุน (องค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น : ส่วนเกิน (ต่ำกว่า) ทุนจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่าเงินลงทุน) จำนวน (6.09) ล้านบาท และ 2.29 ล้านบาท ตามลำดับ (หมายเหตุข้อ 5.21)

5.4 เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับสุทธิ

5.4.1 จำแนกตามประเภทสินเชื่อ

หน่วย : ล้านบาท

	<u>2561</u>	<u>2560</u>
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้	53,767.37	64,482.59
ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อ (หมายเหตุข้อ 5.4.7)	64.45	839.49
ลูกหนี้ - สวัสดิการ	<u>162.71</u>	<u>183.59</u>
รวม	53,994.53	65,505.67
<u>หัก</u> รายได้รอตัดบัญชี	<u>(21.94)</u>	<u>(124.97)</u>
รวมเงินให้สินเชื่อสุทธิจากรายได้รอตัดบัญชี	53,972.59	65,380.70
<u>บวก</u> ดอกเบี้ยค้างรับ	<u>144.44</u>	<u>172.61</u>
รวมเงินให้สินเชื่อสุทธิจากรายได้รอตัดบัญชีบวกดอกเบี้ยค้างรับ	54,117.03	65,553.31
<u>หัก</u> ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ		
1. เงินสำรองขั้นต่ำตามเกณฑ์ ธปท.	(5,771.75)	(7,386.89)
2. เงินสำรองส่วนเกิน	<u>(17.02)</u>	<u>(215.80)</u>
รวมเงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้สุทธิ	<u>48,328.26</u>	<u>57,950.62</u>

CP

5.4 เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และคอกเบี้ยค้างรับสุทธิ (ต่อ)

5.4.1 จำแนกตามประเภทสินเชื่อ (ต่อ)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 ธนาคารมีเงินให้สินเชื่อรวม 96,148.71 ล้านบาท โดยจำแนกเป็นโครงการนโยบายรัฐ จำนวน 42,154.18 ล้านบาท และโครงการความร่วมมือกับภาครัฐและเชิงพาณิชย์ จำนวน 53,994.53 ล้านบาท

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 ธนาคารมีเงินให้สินเชื่อรวม 100,791.18 ล้านบาท โดยจำแนกเป็นโครงการนโยบายรัฐ จำนวน 35,285.51 ล้านบาท และโครงการความร่วมมือกับภาครัฐและเชิงพาณิชย์ จำนวน 65,505.67 ล้านบาท

5.4.2 จำแนกตามสกุลเงินและถิ่นที่อยู่ของลูกหนี้

	หน่วย : ล้านบาท	
	2561	2560
เงินบาท	53,994.53	65,505.67
เงินดอลลาร์สหรัฐ	-	-
รวม	<u>53,994.53</u>	<u>65,505.67</u>

5.4.3 จำแนกตามประเภทธุรกิจและการจัดชั้น

	หน่วย : ล้านบาท					
	ปกติ	2561			สงสัย	รวม
		กล่าวถึงเป็นพิเศษ	ต่ำกว่ามาตรฐาน	สงสัย		
การเกษตรและเหมืองแร่	867.62	46.75	7.22	119.50	645.88	1,686.97
อุตสาหกรรมการผลิตและการพาณิชย์	4,712.87	393.13	771.92	1,224.38	5,260.16	12,362.46
ธุรกิจอสังหาริมทรัพย์และการก่อสร้าง	517.25	29.71	45.27	29.95	465.79	1,087.97
การสาธารณูปโภคและบริการ	29,104.52	2,618.27	939.42	1,877.35	4,143.03	38,682.59
สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย	162.71	-	-	-	-	162.71
อื่น ๆ	11.24	-	-	0.59	-	11.83
รวม	<u>35,376.21</u>	<u>3,087.86</u>	<u>1,763.83</u>	<u>3,251.77</u>	<u>10,514.86</u>	<u>53,994.53</u>
หัก รายได้รอตัดบัญชี						(21.94)
รวมเงินให้สินเชื่อสุทธิจากรายได้รอตัดบัญชี						<u>53,972.59</u>

	หน่วย : ล้านบาท					
	ปกติ	2560			สงสัย	รวม
		กล่าวถึงเป็นพิเศษ	ต่ำกว่ามาตรฐาน	สงสัย		
การเกษตรและเหมืองแร่	1,196.97	70.51	211.72	98.61	489.96	2,067.77
อุตสาหกรรมการผลิตและการพาณิชย์	8,017.34	488.88	275.38	723.52	5,789.40	15,294.52
ธุรกิจอสังหาริมทรัพย์และการก่อสร้าง	672.87	59.35	31.79	53.21	619.70	1,436.92
การสาธารณูปโภคและบริการ	38,135.48	2,619.03	859.89	1,196.39	3,663.34	46,474.13
สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย	183.59	-	-	-	-	183.59
อื่น ๆ	45.68	-	-	3.06	-	48.74
รวม	<u>48,251.93</u>	<u>3,237.77</u>	<u>1,378.78</u>	<u>2,074.79</u>	<u>10,562.40</u>	65,505.67
หัก รายได้รอตัดบัญชี						(124.97)
รวมเงินให้สินเชื่อสุทธิจากรายได้รอตัดบัญชี						<u>65,380.70</u>

5.4 เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และคอกเบี้ยค้างรับสุทธิ (ต่อ)

5.4.4 จำแนกตามประเภทการจัดชั้น

หน่วย : ล้านบาท

	<u>2561</u>			
	เงินให้สินเชื่อและ คอกเบี้ยค้างรับ	ยอดสุทธิที่ใช้ใน การตั้งค่าเผื่อ หนี้สงสัยจะสูญ	อัตราที่ใช้ในการ ตั้งค่าเผื่อฯ ร้อยละ	ค่าเผื่อ หนี้สงสัยจะสูญ
1. เงินสำรองชั้นต่ำตามเกณฑ์ ธปท.				
จัดชั้นปกติ	35,488.89	21,967.77	1	219.68
จัดชั้นปกติ-ส่วนเพิ่ม				45.33
จัดชั้นกล่าวถึงเป็นพิเศษ	3,119.50	764.00	2	15.28
จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน	1,763.83	537.35	100	537.35
จัดชั้นสงสัย	3,251.76	723.84	100	723.84
จัดชั้นสงสัยจะสูญ	<u>10,514.99</u>	<u>4,230.27</u>	100	<u>4,230.27</u>
รวม	54,138.97	<u>28,223.23</u>		5,771.75
หัก รายได้รอตัดบัญชี	<u>(21.94)</u>			
เงินให้สินเชื่อและคอกเบี้ยค้างรับ	54,117.03			
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ (หมายเหตุข้อ 5.5)	<u>(5,788.77)</u>			
เงินให้สินเชื่อและคอกเบี้ยค้างรับสุทธิ	<u>48,328.26</u>			
2. เงินสำรองส่วนเกิน				<u>17.02</u>
รวม				<u>5,788.77</u>

หน่วย : ล้านบาท

	<u>2560</u>			
	เงินให้สินเชื่อและ คอกเบี้ยค้างรับ	ยอดสุทธิที่ใช้ใน การตั้งค่าเผื่อ หนี้สงสัยจะสูญ	อัตราที่ใช้ในการ ตั้งค่าเผื่อฯ ร้อยละ	ค่าเผื่อ หนี้สงสัยจะสูญ
1. เงินสำรองชั้นต่ำตามเกณฑ์ ธปท.				
จัดชั้นปกติ	48,389.64	28,905.71	1	289.06
จัดชั้นปกติ-ส่วนเพิ่ม				257.06
จัดชั้นกล่าวถึงเป็นพิเศษ	3,272.14	706.44	2	14.13
จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน	1,378.86	335.98	100	335.98
จัดชั้นสงสัย	2,075.11	597.63	100	597.63
จัดชั้นสงสัยจะสูญ	<u>10,562.53</u>	<u>5,893.03</u>	100	<u>5,893.03</u>
รวม	65,678.28	<u>36,438.79</u>		7,386.89
หัก รายได้รอตัดบัญชี	<u>(124.97)</u>			
เงินให้สินเชื่อและคอกเบี้ยค้างรับ	65,553.31			
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ (หมายเหตุข้อ 5.5)	<u>(7,602.69)</u>			
เงินให้สินเชื่อและคอกเบี้ยค้างรับสุทธิ	<u>57,950.62</u>			
2. เงินสำรองส่วนเกิน				<u>215.80</u>
รวม				<u>7,602.69</u>

5.4 เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และคอกเบี้ยค้างรับสุทธิ (ต่อ)

5.4.4 จำแนกตามประเภทการจัดชั้น (ต่อ)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 ธนาคารตั้งค่านเผื่อหนี้สงสัยจะสูญตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยที่ สกส.14/2559 ลงวันที่ 11 ตุลาคม 2559 เรื่อง หลักเกณฑ์การจัดชั้นและการกันเงินสำรองของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ

ธนาคาร ได้พิจารณาการจัดชั้นลูกหนี้เงินให้สินเชื่อจากวงการค้าชำระคอกเบี้ยหรือเงินต้น ตามเงื่อนไขหรือเงื่อนไขเวลาตามสัญญาหรือวันที่ธนาคารทวงถาม หรือเรียกให้ชำระคืนแล้วแต่วันใดจะถึงก่อน รวมทั้งลูกหนี้ที่ปรับโครงสร้างหนี้ ตามหลักเกณฑ์การปรับปรุง โครงสร้างหนี้ของสถาบันการเงินเฉพาะกิจที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด ตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยที่ สกส. 14/2559 ลงวันที่ 11 ตุลาคม 2559 เรื่อง หลักเกณฑ์การจัดชั้นและการกันเงินสำรองของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ ร่วมกับประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยที่ สกส. 18/2559 ลงวันที่ 11 ตุลาคม 2559 เรื่อง หลักเกณฑ์การกำกับดูแลธุรกรรมนโยบายรัฐ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 ธนาคารมีลูกหนี้ที่กันสำรองและลูกหนี้ที่ไม่ต้องกันสำรอง ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	2561		2560	
	เงินให้สินเชื่อและ คอกเบี้ยค้างรับ สุทธิจากรายได้ รอดักบัญชี	คิดเป็นร้อยละของ เงินให้สินเชื่อและ คอกเบี้ยค้างรับสุทธิ จากรายได้รอดักบัญชี	เงินให้สินเชื่อและ คอกเบี้ยค้างรับ สุทธิจากรายได้ รอดักบัญชี	คิดเป็นร้อยละของ เงินให้สินเชื่อและ คอกเบี้ยค้างรับสุทธิ จากรายได้รอดักบัญชี
ลูกหนี้ที่กันสำรอง	93,986.24	97.15	98,703.82	97.40
ลูกหนี้ที่ไม่ต้องกันสำรอง	<u>2,752.62</u>	2.85	<u>2,634.80</u>	2.60
รวม	<u>96,738.86</u>		<u>101,338.62</u>	

ลูกหนี้ที่ไม่ต้องกันสำรอง หมายถึง ลูกหนี้ หรือบุคคลธรรมดา หรือนิติบุคคลที่เป็นลูกหนี้ของธนาคาร ในส่วนที่มีการชดเชยความเสียหายตามมติคณะรัฐมนตรี ให้จัดชั้นลูกหนี้เป็นปกติและไม่ต้องกันสำรองเนื่องจากรัฐบาลเป็นผู้ชดเชยความเสียหายให้ ตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยที่ สกส. 18/2559 ลงวันที่ 11 ตุลาคม 2559 เรื่อง หลักเกณฑ์การกำกับดูแลธุรกรรมนโยบายรัฐ

ในระหว่างงวดมีลูกหนี้ที่กันสำรองซึ่งเป็นลูกหนี้ตามธุรกรรมนโยบายรัฐที่มีมติคณะรัฐมนตรีชดเชยความเสียหายในส่วนที่เกินกว่าประมาณการชดเชยที่คาดว่าจะได้รับ จำนวน 807.58 ล้านบาท

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 ธนาคารมีเงินให้กู้ยืมที่ธนาคารระงับการรับรู้รายได้เป็นจำนวนทั้งสิ้น 17,620.87 ล้านบาท และ 17,066.73 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 18.21 และ 16.82 ของเงินให้สินเชื่อและคอกเบี้ยค้างรับตามลำดับ

5.4 เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และคอกเบี้ยค้างรับสุทธิ (ต่อ)

5.4.5 จำแนกเงินให้สินเชื่อด้วยคุณภาพ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 ธนาคารมีลูกหนี้เงินให้สินเชื่อด้วยคุณภาพ ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	2561		2560	
	คิดเป็นร้อยละ ของเงินให้ เงินให้สินเชื่อ ด้วยคุณภาพ	คิดเป็นร้อยละ ของเงินให้ เงินให้สินเชื่อ ด้วยคุณภาพ	คิดเป็นร้อยละ ของเงินให้ เงินให้สินเชื่อ ด้วยคุณภาพ	คิดเป็นร้อยละ ของเงินให้ เงินให้สินเชื่อ ด้วยคุณภาพ
ลูกหนี้โครงการนโยบายรัฐ	2,090.41	11.86	3,050.76	17.88
ลูกหนี้โครงการร่วมมือกับ ภาครัฐและเชิงพาณิชย์	<u>15,530.46</u>	88.14	<u>14,015.97</u>	82.12
รวม	<u>17,620.87</u>		<u>17,066.73</u>	

5.4.6 การปรับโครงสร้างหนี้ที่มีปัญหา

รายละเอียดเกี่ยวกับลูกหนี้ที่ปรับโครงสร้างหนี้ สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

วิธีการปรับโครงสร้างหนี้	จำนวนราย	จำนวนหนี้ตามบัญชี		สินทรัพย์ที่รับโอน	
		ก่อนปรับ โครงสร้างหนี้	หลังปรับ โครงสร้างหนี้	ชนิดของ สินทรัพย์	มูลค่า ยุติธรรม
การเปลี่ยนแปลงเงื่อนไข					
การชำระหนี้	5,858	7,925.39	7,925.39	-	-
การโอนสินทรัพย์	-	-	-	ที่ดิน,ที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง	-
รวม	<u>5,858</u>	<u>7,925.39</u>	<u>7,925.39</u>		

หน่วย : ล้านบาท

วิธีการปรับโครงสร้างหนี้	จำนวนราย	จำนวนหนี้ตามบัญชี		สินทรัพย์ที่รับโอน	
		ก่อนปรับ โครงสร้างหนี้	หลังปรับ โครงสร้างหนี้	ชนิดของ สินทรัพย์	มูลค่า ยุติธรรม
การเปลี่ยนแปลงเงื่อนไข					
การชำระหนี้	7,512	10,172.52	10,172.52	-	-
การโอนสินทรัพย์	-	-	-	ที่ดิน,ที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง	-
รวม	<u>7,512</u>	<u>10,172.52</u>	<u>10,172.52</u>		

5.4 เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และคอกเบี้ยค้างรับสุทธิ (ต่อ)

5.4.7 ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าการเงิน หมายถึง ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อ (หมายเหตุข้อ 5.4.1)

หน่วย : ล้านบาท

	<u>2561</u>			<u>รวม</u>
	<u>จำนวนเงินที่ถึงกำหนดชำระตามสัญญา</u>			
	<u>ไม่เกิน 1 ปี</u>	<u>มากกว่า 1 - 5 ปี</u>	<u>มากกว่า 5 ปี</u>	
ผลรวมของเงินลงทุนขั้นต้นตามสัญญาเช่า	10.83	50.43	3.19	64.45
หัก รายได้ทางการเงินรอการรับรู้				<u>(7.53)</u>
มูลค่าปัจจุบันของจำนวนเงินขั้นต้นที่ลูกหนี้				
ต้องจ่ายตามสัญญาเช่า				56.92
ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ				<u>(17.47)</u>
ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าสุทธิ				<u>39.45</u>

หน่วย : ล้านบาท

	<u>2560</u>			<u>รวม</u>
	<u>จำนวนเงินที่ถึงกำหนดชำระตามสัญญา</u>			
	<u>ไม่เกิน 1 ปี</u>	<u>มากกว่า 1 - 5 ปี</u>	<u>มากกว่า 5 ปี</u>	
ผลรวมของเงินลงทุนขั้นต้นตามสัญญาเช่า	436.41	325.26	77.82	839.49
หัก รายได้ทางการเงินรอการรับรู้				<u>(113.51)</u>
มูลค่าปัจจุบันของจำนวนเงินขั้นต้นที่ลูกหนี้				
ต้องจ่ายตามสัญญาเช่า				725.98
ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ				<u>(568.91)</u>
ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าสุทธิ				<u>157.07</u>

5.5 ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ

ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญที่ธนาคารกันเงินสำรองประกอบด้วย ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญสำหรับลูกหนี้โครงการนโยบายรัฐ จำนวน 1,571.83 ล้านบาท และค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญสำหรับลูกหนี้โครงการความร่วมมือกับภาครัฐและเชิงพาณิชย์ จำนวน 5,788.77 ล้านบาท รวมค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 จำนวน 7,360.60 ล้านบาท

ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญสำหรับลูกหนี้โครงการความร่วมมือกับภาครัฐและเชิงพาณิชย์ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 จำนวน 5,788.77 ล้านบาท ประกอบด้วย

หน่วย : ล้านบาท

	<u>ปกติ</u>	<u>2561</u>					<u>รวม</u>
		<u>กล่าวถึง</u>	<u>ต่ำกว่า</u>	<u>สงสัย</u>	<u>สงสัย</u>	<u>สำรอง</u>	
		<u>เป็นพิเศษ</u>	<u>มาตรฐาน</u>	<u>สงสัย</u>	<u>จะสูญ</u>	<u>ส่วนเกิน</u>	
ยอดต้นงวด	546.12	14.13	335.98	597.63	5,893.03	215.80	7,602.69
หนี้สงสัยจะสูญ	(281.11)	1.15	201.37	126.21	1,154.24	(198.78)	1,003.08
ตัดจำหน่ายและหนี้สูญ	-	-	-	-	<u>(2,817.00)</u>	-	<u>(2,817.00)</u>
ยอดปลายงวด	<u>265.01</u>	<u>15.28</u>	<u>537.35</u>	<u>723.84</u>	<u>4,230.27</u>	<u>17.02</u>	<u>5,788.77</u>

5.5 ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ (ต่อ)

ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญสำหรับลูกหนี้โครงการความร่วมมือกับภาครัฐและเชิงพาณิชย์ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 จำนวน 7,602.69 ล้านบาท ประกอบด้วย

หน่วย : ล้านบาท

	2560						
	ปกติ	กล่าวถึงเป็นพิเศษ	ต่ำกว่ามาตรฐาน	สงสัย	สงสัยจะสูญ	สำรองส่วนเกิน	รวม
ยอดต้นงวด	302.23	15.13	323.17	488.11	5,412.33	875.30	7,416.27
หนี้สงสัยจะสูญ	243.89	(1.00)	12.81	109.52	574.51	(659.50)	280.23
ตัดจำหน่ายและหนี้สูญ	-	-	-	-	(93.81)	-	(93.81)
ยอดปลายงวด	<u>546.12</u>	<u>14.13</u>	<u>335.98</u>	<u>597.63</u>	<u>5,893.03</u>	<u>215.80</u>	<u>7,602.69</u>

ดูการคำนวณค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญในหมายเหตุข้อ 5.4.4

ธนาคารตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ ตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สกส.14/2559 ลงวันที่ 11 ตุลาคม 2559 เรื่อง หลักเกณฑ์การจัดชั้นและการกันเงินสำรองของสถาบันการเงินเฉพาะกิจและประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สกส.15/2559 ลงวันที่ 11 ตุลาคม 2559 เรื่อง หลักเกณฑ์การกำกับดูแลสินเชื่อที่ได้รับการค้ำประกันโดยบริษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม แบบ Portfolio Guarantee Scheme ของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ

ในระหว่างปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 ธนาคารได้กันเงินสำรองเป็นจำนวนสุทธิ 1,003.08 ล้านบาท โดยกันเงินสำรองเพิ่มเพิ่มขึ้นจำนวน 1,201.86 ล้านบาท ซึ่งเป็นการกันสำรองตามงวดคงค้างจำนวน 1,156.53 ล้านบาทและกันเงินสำรองเพิ่มขึ้นจากการปรับโครงสร้างหนี้และจัดชั้นลูกหนี้เป็นชั้นปกติ และ โอนกลับค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญทันทีจำนวน 53.64 ล้านบาท (เป็นเงินสำรองธุรกรรมเชิงพาณิชย์จำนวน 45.33 ล้านบาท และธุรกรรมนโยบายรัฐจำนวน 8.31 ล้านบาท (หมายเหตุข้อ 5.33.3)) และมียอดตัดจำหน่ายค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญที่เกิดจากการตัดหนี้สูญและขายหนี้ รวม จำนวน 2,817 ล้านบาท รวมทั้งมีการกันเงินสำรองส่วนเกิน - PIL เพิ่มขึ้นระหว่างปีจำนวน 280.18 ล้านบาท ทำให้มียอดสำรองส่วนเกิน-PIL คงเหลือจำนวน 495.98 ล้านบาท แต่ธนาคาร โอนกลับสำรองส่วนเกินจำนวน 280.18 ล้านบาท (มติที่ประชุม คณะกรรมการ ธพว. ครั้งที่ 25/2561 เมื่อวันที่ 21 ธันวาคม 2561) และใช้สำรองส่วนเกิน - PIL จำนวน 198.78 ล้านบาท (มติที่ประชุมคณะกรรมการ ธพว. ครั้งที่ 4/2562 เมื่อวันที่ 5 มีนาคม 2562) รวมจำนวน 478.96 ล้านบาท ทำให้มีสำรองส่วนเกิน - PIL สุทธิคงเหลือจำนวน 17.02 ล้านบาท

การเคลื่อนไหวของสำรองส่วนเกินสำหรับปี 2561 มีดังต่อไปนี้

หน่วย : ล้านบาท

ยอดยกมา ณ วันที่ 1 มกราคม 2561		215.80
ตั้งเพิ่มระหว่างงวด		<u>280.18</u>
รวม		495.98
โอนกลับสำรองส่วนเกิน	280.18	
ใช้สำรองส่วนเกินตามมติที่ประชุมคณะกรรมการ ธพว. ครั้งที่ 4/2562	<u>198.78</u>	<u>478.96</u>
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561		<u>17.02</u>

5.6 ทรัพย์สินรอการขายสุทธิ

หน่วย : ล้านบาท

	2561			
	ยอดต้นงวด	เพิ่มขึ้น	จำหน่าย	ยอดปลายงวด
ทรัพย์สินที่ได้จากการชำระหนี้				
อสังหาริมทรัพย์	1,046.98	198.75	(258.05)	987.68
สังหาริมทรัพย์	91.96	74.55	(142.51)	24.00
รวม	1,138.94	273.30	(400.56)	1,011.68
ทรัพย์สินรอการขายระหว่างดำเนินการ	352.31	39.04	(184.02)	207.33
รวม	1,491.25	312.34	(584.58)	1,219.01
หัก ค่าเผื่อการด้อยค่า	(159.24)	(39.10)	151.95	(46.39)
รวมทรัพย์สินรอการขายสุทธิ	<u>1,332.01</u>	<u>273.24</u>	<u>(432.63)</u>	<u>1,172.62</u>

หน่วย : ล้านบาท

	2560			
	ยอดต้นงวด	เพิ่มขึ้น	จำหน่าย	ยอดปลายงวด
ทรัพย์สินที่ได้จากการชำระหนี้				
อสังหาริมทรัพย์	1,081.81	140.46	(175.29)	1,046.98
สังหาริมทรัพย์	122.63	67.61	(98.28)	91.96
รวม	1,204.44	208.07	(273.57)	1,138.94
ทรัพย์สินรอการขายระหว่างดำเนินการ	336.43	119.15	(103.27)	352.31
รวม	1,540.87	327.22	(376.84)	1,491.25
หัก ค่าเผื่อการด้อยค่า	(170.42)	(66.05)	77.23	(159.24)
รวมทรัพย์สินรอการขายสุทธิ	<u>1,370.45</u>	<u>261.17</u>	<u>(299.61)</u>	<u>1,332.01</u>

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 ธนาคารมีอสังหาริมทรัพย์ที่ได้จากการชำระหนี้ จำนวน 987.68 ล้านบาท และ 1,046.98 ล้านบาท ตามลำดับ ซึ่งประเมินราคาโดยผู้ประเมินราคาภายนอก

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 ธนาคารมีค่าเผื่อการด้อยค่าทรัพย์สินรอการขายที่เกิดจากรายการขาดทุนจากการด้อยค่า จำนวน 46.39 ล้านบาท และ 159.24 ล้านบาท ตามลำดับ

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 ธนาคารมีกำไรจากการจำหน่ายทรัพย์สินรอการขาย จำนวน 30.32 ล้านบาท และ 48.03 ล้านบาท ตามลำดับ

5.7 ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์สุทธิ

หน่วย : ล้านบาท

	2561				ค่าเสื่อมราคาสะสม				ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ สุทธิ
	ราคาทุน				ยอด ต้นงวด	ค่าเสื่อม ราคา	จำนวน จ่าย	ยอด ปลายงวด	
	ยอด ต้นงวด	เพิ่มขึ้น	จำนวน จ่าย	ยอด ปลายงวด					
ที่ดิน	274.20	-	-	274.20	-	-	-	-	274.20
ที่ดิน-ส่วนที่ตีราคาเพิ่ม*	414.32	-	-	414.32	-	-	-	-	414.32
อาคาร	514.97	-	-	514.97	229.59	7.26	-	236.85	278.12
ส่วนปรับปรุงอาคาร	1.01	-	-	1.01	1.01	-	-	1.01	-
อาคาร-ส่วนที่ตีราคาเพิ่ม*	569.67	-	-	569.67	14.23	14.22	-	28.45	541.22
อุปกรณ์									
- เครื่องใช้สำนักงาน	314.80	104.13	(10.01)	408.92	260.70	22.28	(10.02)	272.96	135.96
- เครื่องตกแต่งอาคาร	437.59	15.63	(9.05)	444.17	361.28	36.20	(9.05)	388.43	55.74
- ยานพาหนะ	0.71	-	(0.66)	0.05	0.71	-	(0.66)	0.05	-
รวม	<u>2,527.27</u>	<u>119.76</u>	<u>(19.72)</u>	<u>2,627.31</u>	<u>867.52</u>	<u>79.96</u>	<u>(19.73)</u>	<u>927.75</u>	<u>1,699.56</u>

หน่วย : ล้านบาท

	2560				ค่าเสื่อมราคาสะสม				ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ สุทธิ
	ราคาทุน				ยอด ต้นงวด	ค่าเสื่อม ราคา	จำนวน จ่าย	ยอด ปลายงวด	
	ยอด ต้นงวด	เพิ่มขึ้น	จำนวน จ่าย	ยอด ปลายงวด					
ที่ดิน	274.20	-	-	274.20	-	-	-	-	274.20
ที่ดิน-ส่วนที่ตีราคาเพิ่ม*	-	414.32	-	414.32	-	-	-	-	414.32
อาคาร	515.98	-	(1.01)	514.97	223.17	7.25	(0.83)	229.59	285.38
ส่วนปรับปรุงอาคาร	-	1.01	-	1.01	-	1.01	-	1.01	-
อาคาร-ส่วนที่ตีราคาเพิ่ม*	-	569.67	-	569.67	-	14.23	-	14.23	555.44
อุปกรณ์									
- เครื่องใช้สำนักงาน	299.06	21.01	(5.27)	314.80	246.17	19.79	(5.26)	260.70	54.10
- เครื่องตกแต่งอาคาร	433.81	6.44	(2.66)	437.59	329.13	34.81	(2.66)	361.28	76.31
- ยานพาหนะ	0.73	-	(0.02)	0.71	0.73	-	(0.02)	0.71	-
รวม	<u>1,523.78</u>	<u>1,012.45</u>	<u>(8.96)</u>	<u>2,527.27</u>	<u>799.20</u>	<u>77.09</u>	<u>(8.77)</u>	<u>867.52</u>	<u>1,659.75</u>

*ธมาคารตีราคาในปี 2560

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 ธมาคารมีอาคารที่ทำการ โดยมีราคาทุนจำนวน 514.97 ล้านบาท ประกอบด้วย อาคารที่ทำการสำนักงานใหญ่ จำนวน 497.48 ล้านบาท และอาคารที่ทำการ สำนักงานสาขา จำนวน 17.49 ล้านบาท

5.8 สินทรัพย์ระหว่างดำเนินการ

หน่วย : ล้านบาท

	2561			
	ยอดต้นงวด	เพิ่มขึ้น	โอน	ยอดปลายงวด
ส่วนปรับปรุงอาคาร	-	5.75	-	5.75
เครื่องใช้สำนักงาน	0.07	6.30	(0.07)	6.30
ระบบงานคอมพิวเตอร์	4.91	25.99	(21.07)	9.83
คอมพิวเตอร์	-	108.41	(90.12)	18.29
เครื่องตกแต่ง	<u>6.73</u>	<u>48.60</u>	<u>(18.94)</u>	<u>36.39</u>
รวม	<u>11.71</u>	<u>195.05</u>	<u>(130.20)</u>	<u>76.56</u>

หน่วย : ล้านบาท

	2560			
	ยอดต้นงวด	เพิ่มขึ้น	โอน	ยอดปลายงวด
เครื่องใช้สำนักงาน	-	0.07	-	0.07
ระบบงานคอมพิวเตอร์	3.62	1.93	(0.64)	4.91
คอมพิวเตอร์	11.70	-	(11.70)	0.00
เครื่องตกแต่ง	<u>1.96</u>	<u>4.77</u>	<u>-</u>	<u>6.73</u>
รวม	<u>17.28</u>	<u>6.77</u>	<u>(12.34)</u>	<u>11.71</u>

5.9 เงินทดรองจ่ายในการดำเนินคดีสุทธิ

หน่วย : ล้านบาท

	2561	2560
เงินทดรองจ่ายในการดำเนินคดี	284.97	273.36
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	<u>(284.97)</u>	<u>(273.36)</u>
เงินทดรองจ่ายในการดำเนินคดีสุทธิ	<u>0.00</u>	<u>0.00</u>

5.10 สินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่นสุทธิ

หน่วย : ล้านบาท

	2561				2560				
	ราคาทุน				ค่าตัดจำหน่ายสะสม				
	ต้นงวด	เพิ่มขึ้น	ลดลง	ปลายงวด	ต้นงวด	เพิ่มขึ้น	ลดลง	ปลายงวด	ราคาสุทธิ
สิทธิการเช่า	5.00	-	-	5.00	1.55	0.17	-	1.72	3.28
ระบบงานคอมพิวเตอร์	<u>171.41</u>	<u>32.82</u>	<u>-</u>	<u>204.23</u>	<u>149.62</u>	<u>12.13</u>	<u>-</u>	<u>161.75</u>	<u>42.48</u>
รวม	<u>176.41</u>	<u>32.82</u>	<u>-</u>	<u>209.23</u>	<u>151.17</u>	<u>12.30</u>	<u>-</u>	<u>163.47</u>	<u>45.76</u>

หน่วย : ล้านบาท

	2560				2560				
	ราคาทุน				ค่าตัดจำหน่ายสะสม				
	ต้นงวด	เพิ่มขึ้น	ลดลง	ปลายงวด	ต้นงวด	เพิ่มขึ้น	ลดลง	ปลายงวด	ราคาสุทธิ
สิทธิการเช่า	5.00	-	-	5.00	1.38	0.17	-	1.55	3.45
ระบบงานคอมพิวเตอร์	<u>155.90</u>	<u>15.51</u>	<u>-</u>	<u>171.41</u>	<u>134.08</u>	<u>15.54</u>	<u>-</u>	<u>149.62</u>	<u>21.79</u>
รวม	<u>160.90</u>	<u>15.51</u>	<u>-</u>	<u>176.41</u>	<u>135.46</u>	<u>15.71</u>	<u>-</u>	<u>151.17</u>	<u>25.24</u>

5.11 สินทรัพย์อื่นสุทธิ

	หน่วย : ล้านบาท	
	<u>2561</u>	<u>2560</u>
ดอกเบี้ยค้างรับ	29.54	42.80
ค่าใช้จ่ายล่วงหน้า	25.18	24.98
ค่าเบี้ยประกันภัยและค่าธรรมเนียมค่าประกันสินเชื่อเรียกคืน	394.99	385.25
ลูกหนี้รอรับเงินคืนจาก บสย.	12.12	15.05
ลูกหนี้ซื้อทรัพย์สินรอการขาย	167.73	136.76
ลูกหนี้อื่นและสินทรัพย์เบ็ดเตล็ด	<u>180.45</u>	<u>222.31</u>
	810.01	827.15
<u>หัก</u> ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	(387.45)	(236.99)
ค่าเผื่อการค้ำยค้ำ	<u>(7.03)</u>	<u>(7.80)</u>
รวม	<u>415.53</u>	<u>582.36</u>

ธนาคารกันสำรองค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ – ค่าเบี้ยประกันภัยเรียกคืนและค่าธรรมเนียมค่าประกันสินเชื่อเรียกคืนตามงวดการค้ำชำระ

5.12 เงินรับฝาก

5.12.1 จำแนกตามประเภทเงินรับฝาก

	หน่วย : ล้านบาท	
	<u>2561</u>	<u>2560</u>
<u>ประเภทเงินรับฝาก</u>		
ออมทรัพย์	754.06	3,268.99
จ่ายคืนเมื่อสิ้นระยะเวลา	78,631.06	82,153.41
บัตรเงินฝาก	<u>94.78</u>	<u>94.89</u>
รวม	<u>79,479.90</u>	<u>85,517.29</u>

เงินรับฝากจ่ายคืนเมื่อสิ้นระยะเวลา ส่วนใหญ่เป็นเงินรับฝากของหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ อัตราดอกเบี้ยตามประกาศของธนาคาร

5.12.2 จำแนกตามสกุลเงินและถิ่นที่อยู่ของผู้ฝาก

	หน่วย : ล้านบาท					
	<u>2561</u>			<u>2560</u>		
	ในประเทศ	ต่างประเทศ	รวม	ในประเทศ	ต่างประเทศ	รวม
เงินบาท	<u>79,479.90</u>	-	<u>79,479.90</u>	<u>85,517.29</u>	-	<u>85,517.29</u>
รวม	<u>79,479.90</u>	-	<u>79,479.90</u>	<u>85,517.29</u>	-	<u>85,517.29</u>

5.13 รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินสุทธิ (หนี้สิน)

เป็นตั๋วสัญญาใช้เงินและตั๋วแลกเงินซึ่งออกให้แก่สถาบันการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 จำนวน 7,145.84 ล้านบาท และ 8,407.44 ล้านบาท ตามลำดับ อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 0.01 – 0.10 ต่อปี

หน่วย : ล้านบาท

	2561			2560		
	เมื่อทวงถาม	มีระยะเวลา	รวม	เมื่อทวงถาม	มีระยะเวลา	รวม
ในประเทศ						
- สถาบันการเงินเฉพาะกิจ	-	7,145.84	7,145.84	-	8,407.44	8,407.44
รวมในประเทศ	-	7,145.84	7,145.84	-	8,407.44	8,407.44

5.14 ตราสารอนุพันธ์เพื่อการป้องกันความเสี่ยง

มูลค่ายุติธรรมและจำนวนเงินตามสัญญาแบ่งตามประเภทความเสี่ยง

หน่วย : ล้านบาท

ประเภทความเสี่ยง	2561			2560		
	มูลค่ายุติธรรม		จำนวนเงิน	มูลค่ายุติธรรม		จำนวนเงิน
	สินทรัพย์	หนี้สิน	ตามสัญญา	สินทรัพย์	หนี้สิน	ตามสัญญา
อัตราแลกเปลี่ยน	0.09	0.10	31.64	0.01	0.01	24.75
รวม	0.09	0.10	31.64	0.01	0.01	24.75

สินทรัพย์ตราสารอนุพันธ์ คือ ผลต่างจากการปรับมูลค่ายุติธรรม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 กับราคาวันที่ซื้อหรือขายตราสารอนุพันธ์และมีผลกำไรจากการปรับมูลค่าเงินตราต่างประเทศ – อนุพันธ์

หนี้สินตราสารอนุพันธ์ คือ ผลต่างจากการปรับมูลค่ายุติธรรม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 กับราคาวันที่ขายหรือซื้อตราสารอนุพันธ์และมีผลขาดทุนจากการปรับมูลค่าเงินตราต่างประเทศ – อนุพันธ์

5.15 ตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม

หน่วย : ล้านบาท

	2561			2560		
	ในประเทศ	ต่างประเทศ	รวม	ในประเทศ	ต่างประเทศ	รวม
ตั๋วสัญญาใช้เงิน	108.84	-	108.84	114.67	-	114.67
เงินกู้ยืม	175.45	-	175.45	175.45	-	175.45
พันธบัตร	9,000.00	-	9,000.00	-	-	-
รวม	9,284.29	-	9,284.29	290.12	-	290.12

ตั๋วสัญญาใช้เงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 จำนวน 108.84 ล้านบาท และ 114.67 ล้านบาท ตามลำดับ เป็นเงินกู้ยืมจากบุคคล นิติบุคคล ออกเป็นตั๋วสัญญาใช้เงินหลายฉบับ อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 0.25 – 2.00 ต่อปี ครอบคลุมและจ่ายดอกเบี้ยเมื่อทวงถาม

๙๖

5.15 ตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม (ต่อ)

เงินกู้ยืม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 จำนวน 175.45 ล้านบาท เป็นเงินกู้ยืมจากกระทรวงการคลัง เกิดจากการโอนกิจการสำนักงานธนกิจอุตสาหกรรมขนาดย่อม กรมส่งเสริมอุตสาหกรรมเมื่อปี 2535 ซึ่งมีทุนจำนวน 250.45 ล้านบาท ต่อมาเมื่อวันที่ 21 ตุลาคม 2535 ได้โอนจ่ายชำระค่าหุ้นในบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมขนาดย่อม จำนวน 750,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 100 บาท เป็นเงิน 75 ล้านบาท คงเหลือให้ธนาคารยืมต่อไป จำนวน 175.45 ล้านบาท

พันธบัตร ในวันที่ 14 สิงหาคม 2561 ได้จำหน่ายพันธบัตรชนิดระบุชื่อผู้ถือ ครั้งที่ 1/2561 จำนวน 3,000,000 หน่วย มูลค่าหน่วยละ 1,000 บาท กำหนดไถ่ถอนพันธบัตรเมื่อครบ 3 ปี นับแต่วันออกพันธบัตร โดยเป็นการไถ่ถอนครั้งเดียวเต็มจำนวนที่ออกในวันครบกำหนดไถ่ถอนพันธบัตร และไม่มีการไถ่ถอนก่อนครบกำหนด อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 2.33 ต่อปี ตลอดอายุพันธบัตร ชำระดอกเบี้ยงวดแรกวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2562 งวดต่อไปชำระทุก 6 เดือน วันที่ 14 กุมภาพันธ์ และ 14 สิงหาคม ของทุกปี ดอกเบี้ยงวดสุดท้ายชำระพร้อมกับคืนเงินของพันธบัตร ณ วันไถ่ถอนพันธบัตร

ในวันที่ 8 พฤศจิกายน 2561 ได้จำหน่ายพันธบัตรชนิดระบุชื่อผู้ถือ ครั้งที่ 2/2561 จำนวน 6,000,000 หน่วย มูลค่าหน่วยละ 1,000 บาท กำหนดไถ่ถอนพันธบัตรเมื่อครบ 3 ปี นับแต่วันออกพันธบัตร โดยเป็นการไถ่ถอนครั้งเดียวเต็มจำนวนที่ออกในวันครบกำหนดไถ่ถอนพันธบัตร และไม่มีการไถ่ถอนก่อนครบกำหนด อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 2.62 ต่อปีตลอดอายุพันธบัตร ชำระดอกเบี้ยงวดแรกวันที่ 8 พฤษภาคม 2562 งวดต่อไปชำระทุก 6 เดือน วันที่ 8 พฤศจิกายน และ 8 พฤษภาคม ของทุกปี ดอกเบี้ยงวดสุดท้ายชำระพร้อมกับคืนเงินของพันธบัตร ณ วันไถ่ถอนพันธบัตร

5.16 ประมาณการหนี้สิน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 จำนวน 2,661.88 ล้านบาท และ 2,073.46 ล้านบาท ตามลำดับ ประกอบด้วย

5.16.1 ผลประโยชน์พนักงาน

ธนาคารประมาณการหนี้สินผลประโยชน์พนักงานเกษียณอายุจากเงินชดเชยตามกฎหมาย ตาม พรบ.คุ้มครองแรงงาน โดยการประมาณการหนี้สินผลประโยชน์พนักงานคำนวณตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยด้วยวิธีคิดลดแต่ละหน่วยที่ประมาณการไว้ (The Projected Unit Credit Method) เพื่อคำนวณมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดของผลประโยชน์ที่คาดว่าจะต้องจ่ายในอนาคตซึ่งรวมถึงประมาณการของเงินเดือนพนักงาน อัตราการลาออก อัตราการขึ้นเงินเดือน อัตราการตาย อัตราคิดลด อายุงาน และปัจจัยอื่นๆ เป็นต้น

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 ธนาคารตั้งสำรองผลประโยชน์พนักงานเมื่อเกษียณอายุสำหรับต้นทุนบริการในอดีต และต้นทุนบริการในงวดปัจจุบัน จำนวน 435.85 ล้านบาท และ 397.43 ล้านบาท ตามลำดับ ดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท	
	<u>2561</u>	<u>2560</u>
ยอดต้นงวด	397.43	346.21
ต้นทุนบริการ ปัจจุบัน *	43.44	39.66
ต้นทุนดอกเบี้ย *	9.86	9.85
ผลประโยชน์จ่ายในระหว่างงวด	(15.80)	(8.88)
ขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย		
- จากข้อสมมติฐานด้านประชากร	0.68	13.83
- จากข้อสมมติฐานด้านการเงิน	<u>0.24</u>	<u>(3.24)</u>
ยอดสิ้นงวด	<u>435.85</u>	<u>397.43</u>

* แสดงเป็นค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงานในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

5.16 ประมาณการหนี้สิน (ต่อ)

5.16.1 ผลประโยชน์พนักงาน (ต่อ)

ข้อสมมติฐานหลักในการประมาณการผลประโยชน์พนักงานเกษียณอายุ ดังนี้

	2561	2560
อัตราการขึ้นเงินเดือน	5.00%	5.00%
อัตราการลาออกเฉลี่ย	0% – 4.00%	0% – 14.00%
อัตราการคิดลด	2.62%	2.50%

ธนาคารได้วิเคราะห์ความอ่อนไหวต่อการเปลี่ยนแปลงของข้อสมมติหลักในการประมาณการผลประโยชน์พนักงาน ดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท	
	ประมาณการหนี้สิน เพิ่มขึ้น (ลดลง)	
	2561	2560
อัตราคิดลดเฉลี่ย		
เพิ่มขึ้นร้อยละ 1	(42.26)	(40.28)
ลดลงร้อยละ 1	49.35	47.23
อัตราขึ้นเงินเดือนเฉลี่ย		
เพิ่มขึ้นร้อยละ 1	48.81	42.42
ลดลงร้อยละ 1	(42.70)	(37.17)
อัตราการลาออกเฉลี่ย		
เพิ่มขึ้นร้อยละ 1	(44.38)	(42.27)
ลดลงร้อยละ 1	31.63	30.81

ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน (ฉบับที่ 7) พ.ศ.2562 ซึ่งมีผลใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา (วันที่ 5 เมษายน พ.ศ.2562) เป็นต้นไป พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงานฉบับใหม่กำหนดอัตราค่าชดเชยเพิ่มเติมกรณีนายจ้างเลิกจ้าง สำหรับลูกจ้างซึ่งทำงานติดต่อกันครบ 20 ปีขึ้นไป ให้มีสิทธิได้รับชดเชยไม่น้อยกว่าค่าจ้างอัตราสุดท้าย 400 วัน ทั้งนี้ การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวถือเป็นการแก้ไขโครงการผลประโยชน์หลังออกจากงาน ซึ่งไม่มีผลกระทบต่อธนาคาร เนื่องจากธนาคารอยู่ภายใต้พระราชบัญญัติแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ พ.ศ.2543 ซึ่งไม่มีการเปลี่ยนแปลงในเรื่องดังกล่าว

5.16.2 สำรองค่าใช้จ่ายตราสารอนุพันธ์

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 ธนาคารตั้งสำรองค่าใช้จ่ายตราสารอนุพันธ์ จำนวน 2,194.04 ล้านบาท และ 1,644.04 ล้านบาท ตามลำดับ ซึ่งเป็นสำรองที่ธนาคารตั้งไว้สำหรับคดีฟ้องร้องตามหมายเหตุข้อ 5.31.2

5.16.3 สำรองหนังสือค้ำประกัน LG

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 ธนาคารมีสำรองหนังสือค้ำประกัน LG จำนวน 31.99 ล้านบาท (หมายเหตุข้อ 5.31.2)

33

5.17 ดอกเบี้ยค้างจ่าย

	หน่วย : ล้านบาท	
	<u>2561</u>	<u>2560</u>
เงินรับฝาก	480.21	625.03
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	0.56	0.46
ตราสารหนี้ที่ออก - ตัวสัญญาใช้เงิน	10.26	9.67
ตราสารหนี้ที่ออก - พันธบัตร	<u>50.07</u>	<u>-</u>
รวม	<u>541.10</u>	<u>635.16</u>

5.18 เงินอุดหนุนจากสำนักงานประมาณ

5.18.1 โครงการพักหนี้เกษตรกรรายย่อยและประชาชนผู้มีรายได้น้อยที่มียอดคงค้างต่ำกว่า 500,000 บาท

ธนาคารได้รับงบประมาณดำเนินการ โครงการพักหนี้เกษตรกรรายย่อยและประชาชนผู้มีรายได้น้อยที่มียอดคงค้างต่ำกว่า 500,000 บาท เมื่อวันที่ 19 กรกฎาคม 2556 จำนวน 1.67 ล้านบาท เริ่มดำเนินการตั้งแต่เดือนเมษายน 2556

การเบิกเงินสนับสนุนโครงการพักหนี้เกษตรกรรายย่อยและประชาชนผู้มีรายได้น้อยที่มียอดคงค้างต่ำกว่า 500,000 บาท ธนาคารได้ทยอยบันทึกรับรู้เป็นรายได้ขาดเสีย ตามค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม 2,500 บาทต่อราย โดย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 ธนาคารมียอดเงินอุดหนุนคงเหลือ 1.57 ล้านบาท

5.18.2 โครงการพัฒนาผู้ประกอบการเชิงรุก (สินเชื่อเพื่อพัฒนาผลผลิตภาพการผลิต (Productivity Improvement Loan : PIL))

ธนาคารได้รับงบประมาณดำเนินการ โครงการพัฒนาผู้ประกอบการเชิงรุก (สินเชื่อเพื่อพัฒนาผลผลิตภาพการผลิต) จำนวน 205.00 ล้านบาท เริ่มดำเนินการตั้งแต่เดือน ตุลาคม 2556 โดยแบ่งเป็น

- สินเชื่อเพื่อพัฒนาเครื่องจักร จำนวน 45.00 ล้านบาท
- สินเชื่อเพื่อพัฒนากระบวนการทำงาน จำนวน 160.00 ล้านบาท

เมื่อวันที่ 21 พฤศจิกายน 2556 ธนาคารได้รับจัดสรรงบประมาณโครงการ จำนวน 10.00 ล้านบาท และวันที่ 14 ตุลาคม 2557 จำนวน 92.50 ล้านบาท โดยแบ่งเป็น

- สินเชื่อเพื่อพัฒนาเครื่องจักร จำนวน 22.50 ล้านบาท
- สินเชื่อเพื่อพัฒนากระบวนการทำงาน จำนวน 80.00 ล้านบาท

การเบิกเงินสนับสนุนโครงการพัฒนาผู้ประกอบการเชิงรุก (สินเชื่อเพื่อพัฒนาผลผลิตภาพการผลิต (Productivity Improvement Loan : PIL)) ธนาคารได้ทยอยบันทึกรับรู้เป็นรายได้ขาดเสีย ดังนี้

- สินเชื่อเพื่อพัฒนาเครื่องจักร ค่าใช้จ่าย 15,000.00 บาทต่อกิจการ ในปี 2561 มียอดคงมา 21.48 ล้านบาท ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 ธนาคารมียอดเงินอุดหนุนคงเหลือ 21.48 ล้านบาท

- สินเชื่อเพื่อพัฒนากระบวนการทำงาน ค่าใช้จ่าย 40,000.00 บาทต่อกิจการ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 ธนาคารไม่มียอดเงินอุดหนุนคงเหลือ

5.19 หนี้สินอื่น

	หน่วย : ล้านบาท	
	<u>2561</u>	<u>2560</u>
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	207.52	316.99
เจ้าหนี้ – กรมสรรพากร	0.14	0.77
เจ้าหนี้อื่น	318.34	249.32
เงินประกัน	80.57	64.85
อื่นๆ	<u>95.44</u>	<u>287.61</u>
รวม	<u>702.01</u>	<u>919.54</u>

5.20 ทุนเรือนหุ้น

ธนาคารได้จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2545 ซึ่งมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 20 ธันวาคม 2545 โดยได้รับโอนหุ้นของบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมขนาดย่อม จำนวน 28 ล้านหุ้น มูลค่าหุ้นละ 100 บาท เป็นจำนวนเงิน 2,800 ล้านบาท

ทุนจดทะเบียน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 ธนาคารมีทุนจดทะเบียน จำนวน 300 ล้านหุ้น มูลค่าหุ้นละ 100 บาท เป็นจำนวนเงิน 30,000 ล้านบาท

ทุนที่ออกและเรียกชำระแล้ว

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 ธนาคารมีทุนที่เรียกชำระเต็มมูลค่าแล้ว จำนวน 200.07 ล้านหุ้น มูลค่าหุ้นละ 100 บาท เป็นจำนวนเงินรวมทั้งสิ้น 20,006.63 ล้านบาท ส่วนต่ำกว่ามูลค่าหุ้นสามัญ จำนวน 5,251.63 ล้านบาท โดยกระทรวงการคลังถือหุ้นในอัตราร้อยละ 98.88 (ตามมติที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2557 เมื่อวันที่ 21 เมษายน 2557 อนุมัติเพิ่มทุนให้ รพท. จำนวน 2,000 ล้านบาท ราคาขายหุ้นละ 100 บาท แต่ต่อมาเมื่อวันอังคารที่ 13 มกราคม 2558 ที่ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้น ครั้งที่ 1/2558 มีมติอนุมัติให้เปลี่ยนแปลงมูลค่าเสนอขายหุ้นเพิ่มทุนจากราคาหุ้นละ 100 บาท เป็นขายในราคาตามบัญชี ณ วันที่ 30 กันยายน 2557 มูลค่าหุ้นละ 27.58 บาท โดยเมื่อวันที่ 15 กรกฎาคม 2558 ธนาคารได้รับจัดสรรเงินเพิ่มทุนงวดที่ 1 จำนวน 1,000 ล้านบาท และวันที่ 19 กันยายน 2559 ได้รับจัดสรรเงินเพิ่มทุนงวดที่ 2 จำนวน 1,000 ล้านบาท จากกระทรวงการคลังคิดเป็นจำนวนหุ้นสามัญ 72.52 ล้านหุ้น)

5.21 องค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น

	หน่วย : ล้านบาท					
	<u>2561</u>			<u>2560</u>		
	ยอด ต้นงวด	การเปลี่ยนแปลง ในระหว่างงวด	ยอด ปลายงวด	ยอด ต้นงวด	การเปลี่ยนแปลง ในระหว่างงวด	ยอด ปลายงวด
ส่วนเกิน (ต่ำกว่า) ทุนจากการ						
เปลี่ยนแปลงมูลค่าเงินลงทุน	2.29	(8.38)	(6.09)	(7.72)	10.01	2.29
ส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์	<u>969.76</u>	<u>(14.23)</u>	<u>955.53</u>	-	<u>969.76</u>	<u>969.76</u>
รวม	<u>972.05</u>	<u>(22.61)</u>	<u>949.44</u>	<u>(7.72)</u>	<u>979.77</u>	<u>972.05</u>

5.22 รายได้ดอกเบี้ย

รายได้ดอกเบี้ย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 มีดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท	
	2561	2560
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	73.26	41.04
เงินลงทุน	164.19	179.58
เงินให้สินเชื่อ	3,158.05	3,615.94
การให้เช่าซื้อ	<u>3.80</u>	<u>9.50</u>
รวมรายได้ดอกเบี้ย	<u>3,399.30</u>	<u>3,846.06</u>

5.23 ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย

ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 มีดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท	
	2561	2560
เงินรับฝาก	766.62	1,005.70
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	5.23	23.62
ค่าธรรมเนียมในการออกพันธบัตร	3.18	-
ตราสารหนี้ที่ออก - ตัวสัญญาใช้เงิน	0.72	0.88
ตราสารหนี้ที่ออก - พันธบัตร	<u>29.19</u>	<u>-</u>
รวมค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย	<u>804.94</u>	<u>1,030.20</u>

5.24 รายได้ค่าธรรมเนียมและบริการสุทธิ

รายได้ค่าธรรมเนียมและบริการสุทธิ สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 มีดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท	
	2561	2560
รายได้ค่าธรรมเนียมและบริการ		
- การรับรอง รับอาวัล และการค้ำประกัน	4.40	5.35
- อื่น ๆ	<u>158.10</u>	<u>181.48</u>
รวมรายได้ค่าธรรมเนียมและบริการ	162.50	186.83
ค่าใช้จ่ายค่าธรรมเนียมและบริการ	<u>(80.82)</u>	<u>(72.24)</u>
รายได้ค่าธรรมเนียมและบริการสุทธิ	<u>81.68</u>	<u>114.59</u>

5.25 กำไรสุทธิจากธุรกรรมเพื่อค้ำและปริวรรตเงินตราต่างประเทศ

กำไรสุทธิจากธุรกรรมเพื่อค้ำและปริวรรตเงินตราต่างประเทศ สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 มีดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท	
	2561	2560
กำไรจากธุรกรรมเพื่อค้ำและปริวรรตเงินตราต่างประเทศ		
- กำไรจากการปริวรรต	1.40	0.01
รวม	<u>1.40</u>	<u>0.01</u>

๓๕

5.26 กำไรสุทธิจากหนี้สินทางการเงินที่กำหนดให้แสดงด้วยมูลค่ายุติธรรม

กำไรสุทธิจากหนี้สินทางการเงินที่กำหนดให้แสดงด้วยมูลค่ายุติธรรม สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 มีดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท	
	<u>2561</u>	<u>2560</u>
การเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรมสุทธิ		
- เงินกู้ยืม	-	0.79
- หนี้สินอื่น	<u>(0.01)</u>	<u>(0.09)</u>
รวม	<u>(0.01)</u>	<u>0.70</u>

5.27 ขาดทุนสุทธิจากเงินลงทุน

ขาดทุนสุทธิจากเงินลงทุน สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 มีดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท	
	<u>2561</u>	<u>2560</u>
ขาดทุนจากการด้อยค่า		
- เงินลงทุนทั่วไป	<u>(9.65)</u>	<u>(7.18)</u>
รวม	<u>(9.65)</u>	<u>(7.18)</u>

5.28 หนี้สูญ หนี้สงสัยจะสูญและขาดทุนจากการด้อยค่า

หนี้สูญ หนี้สงสัยจะสูญและขาดทุนจากการด้อยค่า รวมทั้งขาดทุนจากการปรับโครงสร้างหนี้ที่รวมอยู่ในกำไรหรือขาดทุน สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 มีดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท	
	<u>2561</u>	<u>2560</u>
ธุรกรรมปกติ		
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้	1,003.08	280.23
ขาดทุนจากการปรับโครงสร้างหนี้	<u>24.03</u>	<u>16.48</u>
รวม	<u>1,027.11</u>	<u>296.71</u>
ธุรกรรมนโยบายรัฐ		
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ - ธุรกรรมนโยบายรัฐ	<u>684.44</u>	<u>714.89</u>
รวม	<u>684.44</u>	<u>714.89</u>
รวมหนี้สูญ หนี้สงสัยจะสูญและขาดทุนจากการด้อยค่า	<u>1,711.55</u>	<u>1,011.60</u>

5.29 ค่าตอบแทนผู้บริหารสำคัญ

ค่าตอบแทนผู้บริหารสำคัญนี้เป็นผลประโยชน์ที่จ่ายให้แก่กรรมการและผู้บริหารของธนาคาร ประกอบด้วย ค่าตอบแทนผู้บริหารที่เป็นตัวเงิน ได้แก่ เงินเดือน และผลประโยชน์ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งรวมถึงภาระผูกพันผลประโยชน์ในโครงการเกษียณอายุ และค่าตอบแทนกรรมการ

	หน่วย : ล้านบาท	
	2561	2560
ผลประโยชน์ระยะสั้น		
ค่าตอบแทนผู้บริหาร	27.09	29.01
ค่าตอบแทนกรรมการ	6.57	5.83
ผลประโยชน์หลังออกจากงาน	12.87	15.99
รวม	46.53	50.83

5.30 สัญญาเช่าระยะยาว ประกอบด้วย

5.30.1 สัญญาเช่าดำเนินงาน ธนาคารได้ทำสัญญาเช่าที่ดิน/อาคาร เพื่อใช้เป็นสำนักงานสาขา สัญญาเช่ารถยนต์และอุปกรณ์ จำนวนหลายสัญญา ธนาคารมีภาระผูกพันที่ต้องจ่ายค่าเช่าในอนาคต ดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท		
	2561		
ประเภท	ภายใน 1 ปี	ระหว่าง 1 - 5 ปี	รวม
สัญญาเช่าที่ดิน/อาคาร	32.02	32.11	64.13
สัญญาเช่ารถยนต์	109.79	113.26	223.05
สัญญาเช่าเครื่องใช้สำนักงาน	0.46	-	0.46
รวม	142.27	145.37	287.64

	หน่วย : ล้านบาท		
	2560		
ประเภท	ภายใน 1 ปี	ระหว่าง 1 - 5 ปี	รวม
สัญญาเช่าที่ดิน/อาคาร	25.92	13.61	39.53
สัญญาเช่ารถยนต์	56.63	79.86	136.49
สัญญาเช่าเครื่องใช้สำนักงาน	0.77	-	0.77
รวม	83.32	93.47	176.79

5.30 สัญญาเช่าระยะยาว (ต่อ) ประกอบด้วย

5.30.2 สัญญาบริการ ธนาคาร ได้ทำสัญญาบริการ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

ประเภท	2561		รวม
	ภายใน 1 ปี	ระหว่าง 1 - 5 ปี	
สัญญาบริการ	<u>74.11</u>	<u>55.25</u>	<u>129.36</u>
รวม	<u>74.11</u>	<u>55.25</u>	<u>129.36</u>

หน่วย : ล้านบาท

ประเภท	2560		รวม
	ภายใน 1 ปี	ระหว่าง 1 - 5 ปี	
สัญญาบริการ	<u>64.86</u>	<u>111.75</u>	<u>176.61</u>
รวม	<u>64.86</u>	<u>111.75</u>	<u>176.61</u>

5.31 หนี้สินที่อาจเกิดขึ้นในภายหน้าและภาระผูกพัน

5.31.1 ภาระผูกพัน

หน่วย : ล้านบาท

	2561	2560
เล็คเตอร์ออฟเรคริต	6.02	2.28
ภาระผูกพันอื่น		
การค้าประกันอื่น	150.97	212.76
สัญญาอัตราแลกเปลี่ยน		
- สัญญาซื้อ	-	9.80
- สัญญาขาย	24.61	13.06
สัญญาซื้อเงินตราต่างประเทศทันที	1.11	-
สัญญาขายเงินตราต่างประเทศทันที	<u>5.92</u>	<u>1.89</u>
รวมภาระผูกพันอื่น	<u>182.61</u>	<u>237.51</u>
รวมทั้งสิ้น	<u>188.63</u>	<u>239.79</u>

5.31.2 คดีฟ้องร้อง

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 ธนาคารมีหนี้สินที่อาจเกิดขึ้นจากการถูกฟ้องคดีโดยไม่สามารถกำหนดค่าเสียหายที่จะต้องชดใช้ เป็นจำนวนเงินที่แน่นอนได้ จำนวน 26 คดี มูลค่ารวม 1,564.51 ล้านบาท และ 135.74 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดย

1) จำนวน 3 คดี ธนาคารพาณิชย์แห่งหนึ่งยื่นฟ้องธนาคารฐานผิดสัญญาตราสารอนุพันธ์ป้องกันความเสี่ยง ด้านอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ (สัญญา CCS) และสัญญาป้องกันความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ย (สัญญา IRS) โดยมี มูลค่ารวมจำนวน 1,074.01 ล้านบาท และ 135.74 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง ต่อมาศาลอุทธรณ์พิพากษากลับ ให้ธนาคารชำระหนี้รวมประมาณ 6,500 ล้านบาท ธนาคารได้ยื่นฎีกา ปัจจุบันอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลฎีกา ซึ่งคดี ยังไม่ถึงที่สุด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 ธนาคารได้ตั้งสำรองค่าใช้จ่ายตราสารอนุพันธ์ไว้สำหรับคดีนี้เป็นจำนวน 2,194.04 ล้านบาท (หมายเหตุข้อ 5.16.2) อย่างไรก็ตามที่ปรึกษากฎหมายของธนาคารได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับค่าความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นหากธนาคาร ต้องชำระเงินให้แก่โจทก์คาดว่าจะไม่เกินจำนวน 3,000 ล้านบาท

5.31 หนี้สินที่อาจเกิดขึ้นในภายหลังและภาวะผูกพัน (ต่อ)

5.31.2 คดีฟ้องร้อง (ต่อ)

2) จำนวน 4 คดี ธนาคารถูกฟ้องคดีให้รับผิดชอบตามหนังสือสัญญาค้ำประกัน (LG) จำนวนเงิน 80.15 ล้านบาท คดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองกลาง และศาลปกครองสูงสุด และธนาคารได้ประเมินผลเสียหายโดยบันทึกไว้ในประมาณการหนี้สิน จำนวน 2 คดี (หมายเหตุข้อ 5.16.3)

5.32 มูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงิน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 ธนาคารจัดลำดับชั้นมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ทางการเงินและหนี้สินทางการเงิน ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	2561		
	มูลค่ายุติธรรม		
	ระดับ 1	ระดับ 2	รวม
สินทรัพย์ทางการเงิน			
สินทรัพย์ตราสารอนุพันธ์ - อัตราแลกเปลี่ยน	-	0.09	0.09
เงินลงทุนเพื่อขาย	2,633.56	-	2,633.56
รวมสินทรัพย์ทางการเงิน	2,633.56	0.09	2,633.65
หนี้สินทางการเงิน			
หนี้สินตราสารอนุพันธ์ - อัตราแลกเปลี่ยน	-	0.10	0.10
รวมหนี้สินทางการเงิน	-	0.10	0.10

การกำหนดลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรม

- ระดับที่ 1 - ราคาเสนอซื้อขายในตลาดที่มีสภาพคล่องสำหรับสินทรัพย์หรือหนี้สินอย่างเดียวกัน
- ระดับที่ 2 - มูลค่าที่ได้จากเทคนิคการประเมินมูลค่า โดยใช้ข้อมูลที่ได้โดยตรงหรือ โดยอ้อมจากตลาด (Observable data) เป็นองค์ประกอบสำคัญในการประเมินมูลค่ายุติธรรม
- ระดับที่ 3 - มูลค่าที่ได้จากเทคนิคการประเมินมูลค่า โดยใช้ข้อมูลที่ไม่มีในตลาด (Unobservable data) เป็นองค์ประกอบสำคัญในการประเมินมูลค่ายุติธรรม

มูลค่ายุติธรรมของตราสารอนุพันธ์ ซึ่งจัดเป็นระดับ 2 เป็นราคาที่อ้างอิงจากราคาซื้อขายในตลาด ราคาเสนอของนายหน้าหรือตัวแทน ราคาซื้อขายของรายการที่คล้ายคลึงกัน หรือราคาที่คำนวณจากแบบจำลอง โดยใช้ข้อมูลที่ได้จากตลาด (Observable Market Data) ปรับด้วยค่าความเสี่ยงด้านเครดิตของคู่ค้าแต่ละราย

5.33 ธุรกรรมนโยบายรัฐ (Public Service Account: PSA)

5.33.1 ข้อมูลโดยสรุปสำหรับธุรกรรมนโยบายรัฐ

	หน่วย : ล้านบาท	
	2561	2560
สินทรัพย์และหนี้สิน		
สินทรัพย์		
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ตามธุรกรรมนโยบายรัฐและดอกเบี้ยค้างรับสุทธิ	41,050.00	33,285.52
รวมสินทรัพย์	<u>41,050.00</u>	<u>33,285.52</u>
	2561	2560
รายได้และค่าใช้จ่าย		
รายได้จากธุรกรรมนโยบายรัฐ	2,314.29	1,820.91
หัก ค่าใช้จ่ายจากธุรกรรมนโยบายรัฐ	2,336.51	1,841.15
หัก หนี้สูญ หนี้สงสัยจะสูญ และขาดทุนจากการค้ำค่าสำหรับ ธุรกรรมนโยบายรัฐ	<u>684.44</u>	<u>714.89</u>
กำไร (ขาดทุน) สุทธิ	<u>(706.66)</u>	<u>(735.13)</u>

5.33.2 เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ตามธุรกรรมนโยบายรัฐและดอกเบี้ยค้างรับสุทธิ

	หน่วย : ล้านบาท			
	2561	2560		
โครงการ	ลักษณะโครงการโดยสังเขป	ระยะเวลาโครงการ		
1. ช่วยเหลือด้านการเงินแก่ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวฯ	ช่วยเหลือด้านการเงินแก่ผู้ประกอบการท่องเที่ยวที่ได้รับผลกระทบจากวิกฤตเศรษฐกิจสืบเนื่องจากการปิดท่าอากาศยานสุวรรณภูมิและท่าอากาศยานดอนเมือง (มติกรม. ลงวันที่ 17 ก.พ. 52, 28 เม.ย. 52, 21 ก.ค. 52, 13 ต.ค. 52, 2 มี.ค. 53 และ 8 มิ.ย. 53)	4 พ.ค. 52-31 ธ.ค. 53	223.97	332.73
2. สินเชื่อโครงการช่วยเหลือด้านการเงินแก่ผู้ประกอบการธุรกิจโลจิสติกส์ไทย	สนับสนุนสภาพคล่องแก่ผู้ประกอบการโลจิสติกส์ (มติกรม. ลงวันที่ 8 ธ.ค. 52)	19 ม.ค. 53-31 ธ.ค. 54	93.24	109.76
3. สินเชื่อ SME POWER เพื่อวันใหม่	เสริมสภาพคล่องให้แก่ผู้ประกอบการย่านราชประสงค์และพื้นที่ใกล้เคียงที่ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ความไม่สงบทางการเมือง (มติกรม. ลงวันที่ 27 เม.ย. 53 และ 25 พ.ค. 53)	26 พ.ค. 53-31 ธ.ค. 53	1,382.07	1,432.33

๒๓

5.33 ชุกรกรรรมนโยบายรัฐ (Public Service Account: PSA) (ต่อ)

5.33.2 เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ตามชุกรกรรรมนโยบายรัฐและคอกเบี้ยค้ำรับสุทธิ (ต่อ)

โครงการ	ลักษณะโครงการโดยสังเขป	ระยะเวลาโครงการ	หน่วย : ล้านบาท	
			2561	2560
4. โครงการ SME POWER เพื่อวันใหม่ระยะที่ 2	ปรับปรุงสินเชือให้มีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้ประกอบการย่านราชประสงค์และพื้นที่ใกล้เคียง (มติครม. ลงวันที่ 8 มิ.ย. 53 และ 28 ก.ย. 53)	8 มิ.ย. 53-31 ธ.ค. 53	754.90	761.90
5. โครงการ SMEs ที่ส่งออกที่ได้รับผลกระทบจากการแข็งค่าเงินบาท	ช่วยเหลือสภาพคล่องแก่ผู้ประกอบการส่งออก (มติครม. ลงวันที่ 12 ต.ค. 53)	15 พ.ย. 53-ไม่ระบุ	-	6.87
6. โครงการ SME POWER เพื่อผู้ประสบอุทกภัย ปี 2553	ช่วยเหลือและฟื้นฟูผู้ที่ได้รับผลกระทบจากอุทกภัยในปี 2553 (มติครม. ลงวันที่ 12 ต.ค. 53)	10 พ.ย. 53-30 เม.ย. 54	212.47	323.17
7. โครงการแท็กซี่เข้มแข็ง (ภายใต้โครงการประชาวิวัฒน์)	เสริมสร้างผู้ประกอบการรถแท็กซี่ให้มีโอกาสเป็นเจ้าของรถแท็กซี่ และทดแทนรถแท็กซี่ที่หมดอายุ (มติครม. ลงวันที่ 11 ม.ค. 54)	10 ก.พ. 54-ไม่ระบุ	7.31	21.96
8. โครงการสู้อาชีพไทยเข้มแข็ง - ประกอบอาชีพหาบเร่แผงลอย	สร้างโอกาสเข้าถึงแหล่งเงินทุนกลุ่มเป้าหมายมีชีวิตความเป็นอยู่ดีขึ้น (มติครม. ลงวันที่ 11 ม.ค. 54)	10 ก.พ. 54-ไม่ระบุ	-	0.03
9. โครงการ SME POWER เพื่อช่วยเหลือ SMEs ที่ได้รับผลกระทบจากอุทกภัยและวาทภัยในปี 2554	ช่วยเหลือผู้ประกอบการที่ได้รับผลกระทบจากอุทกภัยและวาทภัยในปี 2554 (มติครม. ลงวันที่ 4 เม.ย. 54 และ 3 พ.ค. 54)	19 พ.ค. 54-31 ต.ค. 54	738.76	798.51
10. โครงการ SME POWER เพื่อช่วยเหลือ SMEs ที่ได้รับผลกระทบจากอุทกภัย วาทภัยและดินโคลนถล่ม ปี 2554	ช่วยเหลือผู้ประสบภัยธรรมชาติ ปี 2553 และ 2554 (เพิ่มเติม) (มติครม. ลงวันที่ 3 พ.ค. 54)	19 พ.ค. 54-31 ต.ค. 54	60.36	75.43

5.33 รุกรรรมนโยบายรัฐ (Public Service Account: PSA) (ต่อ)

5.33.2 เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ตามรุกรรรมนโยบายรัฐและคอกเบี้ยค้ำรับสุทธิ (ต่อ)

โครงการ	ลักษณะโครงการโดยสังเขป	ระยะเวลาโครงการ	หน่วย : ล้านบาท	
			2561	2560
11. โครงการSME POWER ต่อวันใหม่ระยะที่ 3	ช่วยเหลือผู้ประกอบการย่านราชประสงค์ และพื้นที่ใกล้เคียง (กรณีผู้ประกอบการ มีกรรมกรรมประกันภัยที่ยังไม่ได้รับ สินไหมทดแทน) (มติกรม. ลงวันที่ 3 พ.ค. 54)	19 พ.ค.54-30 มี.ย. 54	5.49	6.59
12. โครงการช่วยเหลือด้าน การเงินแก่ผู้ประกอบการ ธุรกิจโลจิสติกส์ไทย – เพิ่มเติม	เพื่อขยายระยะเวลาให้ความช่วยเหลือ ผู้ประกอบการ (มติกรม. ลงวันที่ 12 เม.ย. 54)	6 มี.ย. 54-31 ธ.ค. 54	97.73	122.66
13. โครงการช่วยเหลือด้าน การเงินแก่ผู้ประกอบการ ธุรกิจแฟรนไชส์และ ธุรกิจขายตรง	เพื่อขยายกลุ่มเป้าหมายให้ครอบคลุม ธุรกิจแฟรนไชส์และขายตรง (มติกรม. ลงวันที่ 12 เม.ย. 54)	6 มี.ย. 54-31 ธ.ค. 54	1.38	2.49
14. โครงการฟื้นฟู SMEs หลังภัยพิบัติ ปี 2554	ช่วยเหลือผู้ประกอบการที่ประสบ ภัยพิบัติ ปี 2554 (มติกรม. ลงวันที่ 20 ก.ย. 54 และ 13 ธ.ค. 54)	14 ธ.ค. 54-31 ธ.ค. 54	454.48	527.95
15. โครงการมาตรการพักหนี้ เกษตรกรรายย่อยและ ประชาชนผู้มีรายได้น้อย ที่มีหนี้คงค้างต่ำกว่า 500,000บาท(ลูกหนี้ NPL)	เพื่อบรรเทาภาระหนี้สินที่เป็น NPL ของ เกษตรกรรายย่อยและประชาชน ผู้มีรายได้น้อย โดยมีหนี้เงินกู้รวม ทุกสัญญาต่ำกว่า 500,000 บาท (มติกรม. ลงวันที่ 15 พ.ย. 54 และ 7 ก.พ. 55)	26 ธ.ค. 54-30 ก.ย. 57	1.23	1.20
16. โครงการสินเชื่อเพื่อ พัฒนากระบวนการ ทำงานภายใต้โครงการ พัฒนาการผลิต	เพื่อเพิ่มขีดความสามารถ SMEs ช่วยยกระดับผลิตภาพการผลิต และ สนับสนุนการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของ ผู้ประกอบการอุตสาหกรรม รวมทั้ง ช่วยลดภาระต้นทุนจากภาระค่าแรงที่ เพิ่มขึ้น (มติกรม. ลงวันที่ 24 เม.ย. 55 และ 8 ม.ค. 56)	28 มี.ย. 55-31 ธ.ค. 58	1,695.21	3,362.54

5.33 ธุรกรรมนโยบายรัฐ (Public Service Account: PSA) (ต่อ)

5.33.2 เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ตามธุรกรรมนโยบายรัฐและดอกเบี้ยค้างรับสุทธิ (ต่อ)

โครงการ	ลักษณะโครงการโดยสังเขป	ระยะเวลาโครงการ	หน่วย : ล้านบาท	
			2561	2560
17. โครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาเครื่องจักรภายใต้โครงการพัฒนาการผลิต	เพื่อเพิ่มขีดความสามารถ SMEs ช่วยยกระดับผลิตภาพการผลิต และสนับสนุนการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการอุตสาหกรรม รวมทั้งช่วยลดภาระต้นทุนจากภาระค่าแรงที่เพิ่มขึ้น (มติครม. ลงวันที่ 24 เม.ย. 55 และ 8 ม.ค. 56)	28 มิ.ย. 55-31 ธ.ค. 58	71.30	101.59
18. โครงการสินเชื่อคอกเบี้ยต่ำ(Policy Loan)	ช่วยเหลือผู้ประกอบการ SMEs ขนาดเล็กที่ประสบปัญหาขาดสภาพคล่อง พร้อมทั้งส่งเสริมให้ผู้ประกอบการ SMEs ขนาดเล็กที่มีศักยภาพให้มีสภาพคล่องสำหรับปรับปรุงกิจการเพิ่มขีดความสามารถ (มติครม. ลงวันที่ 17 มี.ค. 58, 16 มิ.ย. 58 และ 9 ก.พ. 59)	16 มิ.ย. 58-30 มิ.ย. 59	6,455.41	9,364.96
19. โครงการสินเชื่อฟื้นฟู SMEs จากอุทกภัยภาคใต้ ปี 2560	เพื่อช่วยเหลือผู้ประกอบการ SMEs ที่ได้รับผลกระทบหรือความเสียหายจากเหตุอุทกภัยภาคใต้ ปี 2560 ให้สามารถปรับปรุง ฟื้นฟูและมีเงินทุนหมุนเวียนในกิจการเพียงพอต่อการดำเนินธุรกิจ (มติครม. ลงวันที่ 7 ก.พ. 60)	7 ก.พ. 60-7 ธ.ค. 60	3,943.02	2,897.02
20. โครงการสินเชื่อ SMEs Transformation Loan	เพื่อช่วยเหลือผู้ประกอบการ SMEs ที่ได้รับผลกระทบด้านเศรษฐกิจที่ทำให้กิจการมีปัญหาสภาพคล่อง และสนับสนุนส่งเสริม SMEs ให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลในการปรับเปลี่ยนธุรกิจสู่ยุคอุตสาหกรรม 4.0 และให้ SMEs เข้าสู่แหล่งเงินทุนคอกเบี้ยต่ำ (มติครม. ลงวันที่ 21 มี.ค. 60)	21 มี.ค. 60 -20 มี.ค. 61	11,910.31	13,035.83

5.33 ธุรกรรมนโยบายรัฐ (Public Service Account: PSA) (ต่อ)

5.33.2 เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ตามธุรกรรมนโยบายรัฐและดอกเบี้ยค้างรับสุทธิ (ต่อ)

โครงการ	ลักษณะโครงการโดยสังเขป	ระยะเวลาโครงการ	หน่วย : ล้านบาท	
			2561	2560
21. สินเชื่อเพื่อยกระดับเศรษฐกิจชุมชน (Local Economy Loan)	เพื่อช่วยเหลือ ส่งเสริม และพัฒนาผู้ประกอบการ SMEs ขนาดเล็ก เพื่อสร้างและกระจายรายได้สู่ผู้ประกอบการในชุมชนอย่างทั่วถึง รวมทั้งเป็นการสนับสนุนการท่องเที่ยว การท่องเที่ยวชุมชน ธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว และเกษตรแปรรูป (อาหาร หรือไม่ใช่อาหาร) ซึ่งเป็นการยกระดับเศรษฐกิจชุมชนตามนโยบาย Local Economy ของรัฐบาล (มติครม. ลงวันที่ 19 ธ.ค.60)	19 ธ.ค. 60-18 ธ.ค. 61	12,941.36	-
รวม			41,050.00	33,285.52

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ตามธุรกรรมนโยบายรัฐและดอกเบี้ยค้างรับสุทธิ หมายความว่ารวมถึงยอดสินเชื่อคงค้างรวมดอกเบี้ยค้างรับสุทธิจากรายได้รอดักบัญชีและค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ

ธนาคารใช้หลักเกณฑ์การปันส่วนค่าใช้จ่ายของธุรกรรมนโยบายรัฐ ตามบันทึกข้อความ สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง สำนักนโยบายระบบการเงินฯ ที่ กค 1006/3327 เรื่อง ขอความเห็นชอบวิธีการปันส่วนค่าใช้จ่ายของธุรกรรมนโยบายรัฐ ของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย ลงวันที่ 25 สิงหาคม 2559 โดย

ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย/เงินชดเชยต้นทุนเงิน

เงินรับฝาก/เงินชดเชยต้นทุนเงิน = ต้นทุนเงินถัวเฉลี่ยตลอดงวดบัญชี x เงินให้สินเชื่อถัวเฉลี่ยตามงวดบัญชี

ค่าใช้จ่ายที่ไม่มีชดเชย

ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงาน

ปันส่วน โดยใช้จำนวนบัญชี

ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอาคารสถานที่และอุปกรณ์

ปันส่วน โดยใช้จำนวนบัญชี

ค่าตอบแทนกรรมการ

ปันส่วน โดยใช้จำนวนบัญชี

ค่าธรรมเนียมและบริการ

ปันส่วน โดยใช้จำนวนบัญชี

ค่าใช้จ่ายอื่น

ปันส่วน โดยใช้จำนวนบัญชี

ณ

5.33 ธุรกรรมนโยบายรัฐ (Public Service Account: PSA) (ต่อ)

5.33.3 การจัดชั้นสินทรัพย์และการกันเงินสำรองธุรกรรมนโยบายรัฐ

หน่วย : ล้านบาท

	จำนวน (ราย)	ยอดสินเชื่อกค้าง	มูลค่า หลักประกัน*	อัตราที่ใช้ในการ ตั้งค่าเผื่อหนี้	
				สงสัยจะสูญ (ร้อยละ)	ค่าเผื่อหนี้ สงสัยจะสูญ
จัดชั้นปกติ	30,645	38,702.93	6,820.95	1	291.43
จัดชั้นปกติ-ส่วนเพิ่ม					8.31
จัดชั้นกล่าวถึงเป็นพิเศษ	1,339	1,360.84	892.02	2	9.33
จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน	470	322.54	129.46	100	193.13
จัดชั้นสงสัย	609	505.58	245.52	100	260.07
จัดชั้นสงสัยจะสูญ	<u>1,429</u>	<u>1,262.29</u>	<u>452.83</u>	100	<u>809.56</u>
รวม	<u>34,492</u>	<u>42,154.18</u>	<u>8,540.78</u>		<u>1,571.83</u>

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 ธนาคารจัดชั้นสินทรัพย์และกันเงินสำรองตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สกส. 18/2559 ลงวันที่ 11 ตุลาคม 2559 เรื่อง หลักเกณฑ์การกำกับดูแลธุรกรรม นโยบายรัฐ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 ธนาคารมีโครงการนโยบายรัฐจำนวน 21 โครงการ โดยเป็นโครงการที่ได้รับขดเชยความเสียหายตามมติคณะรัฐมนตรี จำนวน 6 โครงการ ซึ่งมีทั้งส่วนที่ธนาคารกันเงินสำรองในส่วนที่เกินกว่าประมาณการขดเชยที่คาดว่าจะได้รับ (หมายเหตุข้อ 5.4.4) และส่วนที่ไม่ต้องกันเงินสำรองสำหรับลูกหนี้ที่อยู่ในกรอบวงเงินขดเชยที่คาดว่าจะได้รับจากรัฐบาล ตามประกาศของธนาคารแห่งประเทศไทยดังกล่าวข้างต้น

* ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 หลักประกันมีมูลค่ารวมจำนวน 8,540.78 ล้านบาท ส่วนหนึ่งเป็นหลักประกันของลูกหนี้โครงการนโยบายรัฐที่ได้รับขดเชยความเสียหายตามมติคณะรัฐมนตรีจำนวน 39.56 ล้านบาท โดยมีทั้งส่วนที่ต้องกันสำรองและไม่ต้องกันสำรอง

5.33.4 รายได้จากธุรกรรมนโยบายรัฐ

หน่วย : ล้านบาท

	2561	2560
รายได้จากลูกหนี้ธุรกรรมนโยบายรัฐ		
รายได้ดอกเบี้ยจากลูกหนี้ธุรกรรมนโยบายรัฐ	1,252.33	1,071.59
รายได้ค่าธรรมเนียมและบริการจากลูกหนี้ธุรกรรมนโยบายรัฐ	374.26	301.53
รายได้ขดเชยธุรกรรมนโยบายรัฐจากรัฐบาล		
รายได้ขดเชยดอกเบี้ยธุรกรรมนโยบายรัฐจากรัฐบาล	687.70	447.79
รายได้ขดเชยต้นทุนเงินธุรกรรมนโยบายรัฐจากรัฐบาล	-	-
รายได้ขดเชยค่าใช้จ่ายดำเนินงานหรือค่าบริการธุรกรรมนโยบายรัฐจากรัฐบาล	-	-
รวม	<u>2,314.29</u>	<u>1,820.91</u>

5.33 ธุรกรรมนโยบายรัฐ (Public Service Account: PSA) (ต่อ)

5.33.5 ค่าใช้จ่ายจากธุรกรรมนโยบายรัฐ

	หน่วย : ล้านบาท	
	<u>2561</u>	<u>2560</u>
ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยธุรกรรมนโยบายรัฐ	575.63	475.00
ค่าธรรมเนียมและบริการธุรกรรมนโยบายรัฐ	83.13	58.45
ค่าใช้จ่ายดำเนินงานธุรกรรมนโยบายรัฐ	1,313.37	1,113.86
ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ตามธุรกรรมนโยบายรัฐ	<u>364.38</u>	<u>193.84</u>
รวม	<u>2,336.51</u>	<u>1,841.15</u>

5.34 การอนุมัติงบประมาณ

งบการเงินนี้ได้รับการอนุมัติให้ออกงบการเงินจากกรรมการผู้จัดการผู้รับมอบอำนาจ เมื่อวันที่ 29 พฤษภาคม 2562
